

2011/2012

Hans Stapersma

Wordt dit een optimistisch of een pessimistisch stukje ? Ik loop er al een tijdje over na te denken. Het is gemakkelijk pessimistisch te zijn. Financiële crisis, vreemdelingenhaat, bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking, een ongekende trendbreuk en afbraak in het natuurbeleid in Nederland, een gemeente die in haar keuzes alleen oog heeft voor ondernemersbelangen en de gewone burger niet ziet staan, netten vernield op de vinkenbaan, toenemende roofvogelvervolging in Noord-Holland. Kortom, hoe kan dit ooit een optimistisch stukje worden ?

Kijkend naar de Vogelwerkgroep, zie ik toch heel veel positieve dingen die mij optimistisch stemmen voor 2012. De verjonging van de club zet, na een aarzelend en langzaam begin, nu goed door: we hebben inmiddels al 16 jeugdleden en de deelname aan de jeugdactiviteiten loopt steeds beter. De laatste ledenvergadering was zeer goed bezocht en buitengewoon levendig en geanimeerd, niet in de laatste plaats door een leuk verslag van de vele activiteiten van de nog jonge ijsvogel werkgroep die het door de strenge winters van de laatste twee jaren helaas nog steeds zonder broedgevallen in het werkgebied moet stellen – er staat nu gebak op het eerste broedgeval, hopelijk al in 2012 !

In diezelfde ledenvergadering hebben we ook feestelijk het boek van Huub Huneker en Dick Dekker ten doop gehouden, waarin op een unieke wijze 23 goede vogelplekken beschreven staan in en nabij het werkgebied van de Vogelwerkgroep. Dit boek is tot stand gekomen met hulp en bijdragen van vele actieve leden en mensen die ons een warm hart toedragen – super ! Elders in deze Winterkoning kunt U zien hoe U eigenaar kunt worden van dit standaardwerk.

We hebben in 2011 geweldige voor- en najaarsexcursies gehad naar De Wieden en naar de kraanvogels in Diepholz (D). De samenwerking met de PWN loopt heel goed, zowel wat betreft de campings als de natuurtak. We hebben ons in 2011 een strijdbare club getoond in een aantal dossiers, hetgeen ons meer en meer op de kaart heeft gezet als een gesprekspartner waar men rekening mee moet houden. Wat vogels betreft hebben we een geweldig najaar gehad met zeer goede vogeltrek, die ons onder andere een invasie aan ruigpootbuizerden en een aantal zeldzaamheden bracht.

Kortom, vele positieve zaken waar het onze Vogelwerkgroep betreft die het mogelijk maken toch optimistisch naar het nieuwe jaar te kijken, waarin het wel meer belangrijk is dan ooit om ons samen met andere organisaties

zoals SVN en Vogelbescherming sterk te blijven maken voor vogels en natuur ! Ik wens U namens het bestuur een gelukkig en positief 2012 toe !

Broedgevallen Boomvalk 2011

Henk van der Leest

Weer heeft de Boomvalk mij aanleiding gegeven om er iets over in de Winterkoning te schrijven. In de afgelopen drie jaar waren de enige mij bekende broedgevallen binnen het werkgebied van de VWG Midden-Kennemerland reden tot zorg: in 2008 en 2009 mislukt en alleen in 2010 een geslaagd broedgeval langs de A9 in Uitgeest met twee uitgevlogen jongen. Hoe zou het de Boomvalk in 2011 vergaan?

Werkwijze

In maart en april had ik een aantal kraaiennesten en een enkel buizerdnest in de omgeving van Castricum, Uitgeest en Akersloot genoteerd als potentiële broedlocaties voor de Boomvalk. In mei en juni wachtte ik af en lette op of ik Boomvalken hoorde of zag in de nabijheid van genoteerde nesten. Aanvankelijk was dat niet het geval. In de maanden april en mei, wanneer de Boomvalken in onze omgeving aankomen, waren er weinig waarnemingen binnen ons werkgebied. In april 4 en in mei 6 waarnemingen van in totaal 11 Boomvalken (bron: waarnemingen.nl).

Op 29 mei hoorde ik een Boomvalk roepen in de buurt van het nest waarop in 2010 succesvol was gebroed. Toch wel verrassend, want het is niet gebruikelijk dat een nest dat één of twee jaar ervoor door een Boomvalk is bezet, opnieuw door Boomvalken wordt gebruikt (Rob G. Bijlsma: Ecologische Atlas van de Nederlandse Roofvogels). Ik was benieuwd of het nest inderdaad opnieuw bezet zou worden door een paar Boomvalken. Het ging er op lijken want een week later waren er twee ter plaatse. Vanaf die tijd ben ik niet meer bij het nest geweest maar observeerde het met de telescoop vanaf de overkant van de A9.

Observaties bij het nest

Op 12 juni zat het vrouwtje op het nest. Het mannetje was in de buurt. Prooioverdracht heb ik niet waargenomen. Deze situatie bleef zo tot 10 juli. Het vrouwtje zat toen wat minder diep op het nest en zat af en toe in het

nest te plukken. Het mannetje was druk in de weer om een groep Eksters te verjagen. Op 20 juli vlogen beide ouders geagiteerd rond. Door de telescoop zag ik 1 donsjong, met de ogen open. Het mannetje bracht een prooi aan – het leek mij een Gierzwaluw – die door het vrouwtje werd overgenomen en naar het nest gebracht. Daar werd de prooi geplukt en aan de jongen gevoerd. Het bleken er 3 te zijn, op dat moment volgens mijn schatting ongeveer een week oud. In de week die volgde zag ik steeds 3 jongen. Elke keer werd tijdens mijn aanwezigheid prooi op het nest gebracht. Grappig was dat er eind juli ook (minimaal) 2 uitgevlogen jonge Sperwers rond vlogen in de buurt van het nest. Dat gaf opwinding bij de Boomvalken, vooral bij het mannetje dat de Sperwers uit de buurt van het nest wilde houden. Intussen groeiden de jongen en werden slag- en staartpenen zichtbaar. Op 2 augustus nam ik maar 1 jong waar. Eén ouder zat in de buurt van het nest. Gedurende de bijna 2 uur dat ik het nest observeerde werd er geen prooi aangebracht. Een paar dagen later zag ik helemaal geen jong. Ook de ouders zag ik niet meer. Toen ik bij het nest ging kijken zag ik dat er houten pallets over de sloot waren gelegd en dat er binnen 10m van het nest sporen van aanwezigheid van spelende kinderen waren. Normaal gesproken was het nest onbereikbaar. Het bosje waarin het zich bevindt is geheel omgeven door een brede sloot. Desondanks werd het nest ongeveer een week voor het uitvliegen van de jongen door menselijk handelen verstoord. Ik ga niet uit van kwade opzet, de kinderen zullen het nest niet bewust hebben verstoord. Ik hield er even goed een katterig gevoel aan over.

Een tweede broedgeval

Toen ik op 12 augustus 's avonds over de Heemstederweg naar Castricum fietste hoorde ik vanuit een rij populieren langs een bedrijventerrein een Boomvalk aanhoudend roepen. Omdat het al schemerig was besloot ik de volgende ochtend vroeg nog eens te gaan kijken. Opnieuw hoorde ik een Boomvalk alarmeren. Even later vond ik 2 pas uitgevlogen, amper vliegvlugge, jongen op een tak in een populier. Na even zoeken vond ik ook het nest in de mik van een populier. Ongetwijfeld een kraaiennest dat ik op mijn rondes in maart en april had gemist. De Boomvalken gelukkig niet. Ik heb de jongen nog een paar weken in de buurt van het nest waargenomen. Al of niet samen met (een van) de ouders.

In 2011 dus twee bekende broedgevallen binnen ons werkgebied. Van beide heb ik een digitale nestkaart ingevuld en naar SOVON gestuurd.

Waarnemingen

Wat valt er te zeggen over gemelde waarnemingen van Boomvalken in ons werkgebied? Hiervoor heb ik de waarnemingen in waarnemingen.nl geraadpleegd. In de maanden april en mei waren er weinig waarnemingen binnen het werkgebied van de VWG. Dat geldt ook voor juni en juli. Voor die periode is dat niet vreemd. Doortrek is er dan niet meer en broedparen bevinden zich in die periode op of in de nabijheid van hun nesten. En die bevinden zich niet altijd op plaatsen waar veel vogelaars komen. Wellicht zijn er in die periode ook minder waarnemingen i.v.m. de zomervakantie. In augustus nam het aantal waarnemingen aanzienlijk toe. Dat kan verschillende redenen hebben. Waarnemingen van adulte Boomvalken in de eerste helft van augustus kan duiden op vogels die hun nest en broedgebied hebben verlaten omdat hun broedsel is mislukt. In de tweede helft van augustus en in september kunnen vaker uitgevlogen jonge Boomvalken worden waargenomen. De meeste jongen vliegen rond half augustus uit en blijven de eerste paar weken nog dicht bij het nest. Daarna wagen ze zich wat verder van het nest om op libellen te jagen en neemt de kans op waarnemingen van juvenielen toe. Dit wordt niet bevestigd door de gemelde waarnemingen. In de eerste helft augustus 10 waarnemingen kleeed onbekend, 2 x adult en 2 x juveniel. In de tweede helft augustus 5 x (totaal 11 exx.) kleeed onbekend, 2 x adult, 1 x 2^{de} kj., en 1 x juveniel. In september 4 x (totaal 18 exx.) kleeed onbekend, 1 x 1ste kj. en 4 x (6 exx.) adult. De meeste waargenomen Boomvalken werden dus aangeduid als kleeed onbekend. De meeste waarnemingen (39) werden gemeld uit het Noord-Hollands Duinreservaat en verder 12 verspreid uit het werkgebied: Castricum (3x), Limmen (2x), Bakkum-Noord (1x), Heemskerk (5x) en Uitgeest (1x).

Nederlandse Spoorwegen genomineerd voor Loden Kauw

Guido Keijl

Op 29 april wachtte ik op NS-station Castricum op de trein. Aan mijn voeten lagen enkele opvallend grote twijgen. Omdat er geen bomen vlakbij de overkapping staan, keek ik omhoog. Op een metalen legger was vlak onder het dak een enorm nest gebouwd: de doorsnee was gauw zo'n vijftig centimeter ! Ik vroeg me af welke vogels in Nederland zo'n groot nest maken op zo'n plek maar kon eigenlijk niks verzinnen. "Behalve dan

misschien Kauw, maar die zoeken toch een hol om hun nest in te maken?”, dacht ik bij mezelf. Precies op dat moment kwam een Kauw aanvliegen en schoot soepel het nest in, direct gevolgd door een tweede. Vervolgens kwam mijn trein en moest ik er vandoor. Toen ik 's avonds uit de trein stapte zag ik maar liefst vier nesten, waarvan drie nog in aanbouw en bovendien met allerlei losse takken ertussen in. Van de bewoners geen spoor. De takken die 's ochtends al op het perron lagen, lagen er nog steeds. Ik vroeg me direct af hoe lang het zou duren voordat de NS zouden ingrijpen, want Kauwen zijn niet geliefd en men zou al gauw 'overlast' kunnen aanvoeren, vanwege takken op het perron, vanwege poep, waarvan op dat moment overigens nog geen spetje te zien was, of omdat grote zwarte vogels nu eenmaal eng gevonden worden, zeker als ze zo dichtbij komen. Twee dagen later heb ik vanwege de bijzondere nestplek foto's gemaakt. Het was niet duidelijk of het één bouwlustig paar betrof of verschillende paren, want er was wederom geen Kauw te bekennen. Ik had wel wat bekijks terwijl ik op het perron in de weer was met statief en telelens, maar ik geloof niet dat het iemand is opgevallen dat er vogelnesten waren en dat dat bijzonder was. De nesten bestonden vrijwel uitsluitend uit takjes, maar in het eerste, grootste nest waren ook een schoenveter en een koptelefoon verwerkt, waarvan het snoer tientallen centimeters omlaag hing.

Op woensdagochtend 4 mei waren alle nesten nog aanwezig, maar geheel volgens de dienstregeling waren ze 's avonds verdwenen; er was geen twijffe meer te bekennen! Omdat alle vogels in Nederland tijdens de broedtijd beschermd zijn en ik mijn twijfels had of de verwijderende instantie wel een vergunning had aangevraagd – doorgaans is dat niet binnen enkele dagen geregeld – heb ik het voorval bij de AID gemeld. Aanvankelijk wilde men er geen werk van maken: 'Meneer, als het nu Ooievaars of Braamsluipers waren hadden we wel actie ondernomen, maar Kauwen zijn zo algemeen, daar kunnen we geen tijd aan besteden. Kunt u niet zelf even met de NS bellen?' Ik was het er natuurlijk niet mee eens, want de status van een vogelsoort heeft niets met de bescherming ervan te maken en ik had ook geen zin om de NS te bellen, want dat leek me niet eenvoudig. Gelukkig vond men het bij de AID 'een mooi dossier', met name omdat er foto's bij waren, en is besloten toch in contact te treden met de NS. ('Poeh, dat viel niet mee hoor, iemand bij de NS te spreken krijgen', zei de ambtenaar me achteraf). Later hoorde ik dat de nesten waren verwijderd door ProRail omdat een klein meisje zou zijn aangevallen door een Kauw: de ambtenaar had foto's gezien van een meisje met

krassen in haar gezicht. Volgens de AID komt het 'vaker' voor dat kauwen mensen aanvallen. Ik heb de foto's niet te zien gekregen, ondanks herhaaldelijk aandringen, want ik had er nog nooit van gehoord, evenmin als alle vogelaars die ik ernaar gevraagd heb. Uit de literatuur is echter wel bekend dat Kauwen hun jongen fel beschermen, maar Cramp & Perrins (1994) noemen fysiek contact uitzonderlijk en stellen zelfs dat er slechts twee gevallen bekend zijn, waarbij een ringer werd aangevallen die de jongen hanteerde. Omdat het nest er pas een paar dagen lag, waren er in Castricum waarschijnlijk nog geen eieren aanwezig.

Bijschrift bij de foto. Drie-en-een-halve Kauwennesten onder de overkap-ping op station Castricum, 1 mei 2011. Het op een na achterste nest was het enige dat volledig was afgebouwd. Alle nesten liggen exact op de kruisingen van de leggers, de verlichtingsstrip en de bekabeling, en zijn zo hoog opgebouwd dat er voor de vogels slechts een smalle spleet blijft om het nest te betreden.

Wat mij betreft komen zowel de NS als ProRail nu in aanmerking voor de Loden Kauw, een nog niet bestaande prijs voor het beroedste voorbeeld van vogelbescherming in Nederland. ProRail bleek niet eens een ontheffing te hebben om de nesten te verwijderen en ze waren dus in overtreding. Mogelijk volgt dus nog een boete. ProRail of de NS hadden natuurlijk veel beter in contact kunnen treden met bijvoorbeeld onze Vogelwerkgroep voor advies, ze hadden een plankje onder het nest kunnen aanbrengen om eventuele overlast van poep en vallende takken te beperken en ze hadden met dit geval zelfs reclame kunnen maken om hun zogenaamde groene imago te benadrukken. De nesten zaten weliswaar niet hoog, maar er liepen de hele dag mensen onderdoor en de Kauwen waren er dus al aan gewend. Kauwen zijn niet gek, dus als de locatie ze niet bevallen was, hadden ze er nooit een nest gebouwd. Dat de Kauwen agressief waren geloof ik daarom nog altijd niet. Eens kijken wat er volgend jaar gebeurt, want maatregelen in de vorm van bijvoorbeeld pinnen om opnieuw nestelen te voorkomen zijn nu nog niet aangebracht.

Cramp S. & C.M. Perrins 1994. The birds of the western Palearctic. Volume VIII. Crows to finches. Oxford University Press.

De Buizerd en de Boommarter

Jos Vroege

De Buizerd

Afgelopen jaar werkte ik voor de twaalfde achtereenvolgende maal mee aan het onderzoek van de Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee. Al die jaren onderzocht ik, samen met onder andere Henk Levering en Henk van der Leest, het gebied tussen de Zeeweg en de Hoofdweg bij Castricum op broedende roofvogels. Het aantal succesvolle broedgevallen van de Buizerd groeide in die jaren van 2-4 in de periode 2000 – 2002, tot 6-7 in de periode 2003 – 2005 en 8-9 in de periode 2006 – 2008. Daarna viel het aantal succesvolle broedsels terug tot 5-6 in de periode 2009 –2010 en tot 3 in 2011.

Het aantal territoria van de Buizerd was in gebied Castricum steeds veel groter dan het aantal succesvolle legsel: 6-9 in 2000– 2002, 7-10 in 2003-2005, 9-13 in 2006-2008 en 11-12 in 2009-2011 (Levering, 2010).

Waarschijnlijk hangt het aantal succesvolle broedgevallen in belangrijke mate samen met de beschikbare hoeveelheid *voedsel*. Opvallend in dit verband is dat in de afgelopen drie jaar op een na alle succesvolle broedsels te vinden waren in het noordelijk deel van gebied Castricum. De betrokken Buizerds foerageerden onder andere op de Limiet, in het Infiltratiegebied Castricum en in het buitenduin ten westen daarvan. In het deel van het buitenduin tussen de Stille Strandweg en de Zeeweg komen, net als in het ten noorden daarvan gelegen Vogelduin, nog relatief veel Konijnen voor. Een van 'onze' paren broedde in 2011 weer aan de noordzijde van de Zeeweg, in het bos direct ten oosten van het Vogelduin, waar de grootste dichtheid aan Konijnen is te vinden. Dat betekende een nest minder voor ons en een nest meer voor de groep Bakkum-Egmond; van een daadwerkelijke afname was daarbij geen sprake.

Wat - ook in 2011 - wél zorgde voor een daadwerkelijke afname van het aantal succesvolle broedsels was *nestverstoring*. Bij een nestcontrole op 25 juni j.l. trof Henk Levering op korte afstand van een Buizerdnest in het zuidelijk deel van ons gebied twee tentjes aan. Henk alarmeerde onmiddellijk de dienstdoende boswachter die de illegale kampeerder op de bon slingerde en hem sommeerde om zo spoedig mogelijk het terrein – waar hij al vijf dagen zou kamperen - te verlaten. Voor de drie jonge Buizerds uit dit nest, die op 4 juni waren geringd, bleek dat helaas te laat te zijn. Twee van hen werden op 3 juli dood op het nest aangetroffen. Van het derde jong – bij het ringen aanmerkelijk kleiner dan de twee andere – vonden wij niets meer terug. Waarschijnlijk heeft dat jong als eerste het loodje gelegd en is het vervolgens door de twee andere opgegeten.

De laatste Buizerd die in het zuidelijk deel van gebied Castricum succesvol heeft gebroed, was 'Choco'. Choco was een Buizerdvrouwje dat samen met haar partner(s) in de periode 2004 – 2009 steeds 1 of 2 jongen wist groot te brengen. Zij was de enige Buizerd die wij in de afgelopen jaren een naam hebben gegeven. Choco onderscheidde zich van andere Buizerds in ons gebied door haar chocoladebruine kleur. Zij bracht niet alleen ieder jaar jongen groot, maar deed dat ook steeds op hetzelfde nest. En dat terwijl in de loop der jaren in de onmiddellijke nabijheid van dat nest toch een aantal maal een nieuw nest werd gebouwd. Alle nesten in het territorium van Choco bevonden zich relatief laag tegen de stam – en dus niet zoals bij andere Buizerds in ons gebied steeds hoog in de kruin of op een tak ver van de stam. Het zijn bovendien stevige nesten – er zijn ook Buizerdparen in ons gebied waarbij ieder jaar aan het eind van het

broedseizoen al vrijwel niets meer van het gebruikte nest over is. Bij benadering van het nest werd door Choco soms gealarmeerd. Vaker ging zij er stil van door. Van aanvallen van trimmers of fietsers die in de periode van uitvliegen de jongen te dicht benaderen – zoals in 2011 voor het derde jaar op rij door een Buizerdpaar in het noordelijk deel van ons gebied - was bij haar geen sprake.

Het laatste seizoen waarin door Choco een jong werd groot gebracht – 2009 - verliep buitengewoon merkwaardig. Op 2 mei deden wij een nestcontrole met behulp van een camera gemonteerd op een lange stok. Choco vloog van het nest en in het nest werden 1 ei en 1 pas uitgekomen jong aangetroffen. Onder het nest lag een lege eierschaal. Ook op 21 mei vloog Choco bij benadering van het nest. Daaronder waren echter nog altijd geen poepspetters van jongen te vinden. Op 23 mei werd de inhoud van het nest daarom nog eens met behulp van de camera gecontroleerd. Nu vloog het mannetje van het nest en was Choco alarmerend in de buurt. In het nest bleek nog steeds 1 ei te liggen – van het eerder uitgekomen jong geen spoor. Wij concludeerden dat dit ei waarschijnlijk niet meer zou uitkomen en vroegen ons af wanneer de oudervogels zouden stoppen met broeden. Op 7 juni werden onder het nest echter toch poepspetters aangetroffen! En op 13 juni werd 1 jong geringd: een mannetje van ongeveer 19 dagen oud. Het was naar schatting op 25 mei uit het ei gekropen, twee dagen na onze laatste nestcontrole. Het ei waar het uit kwam, was, gezien de broedduur van 36 dagen (Bijlsma, 1998), naar schatting op 19 april gelegd. Bij de eerste nestcontrole op 2 mei was het dus al aanwezig. Toen lag er echter ook 1 pas uitgekomen jong in het nest. Het ei waar dat uit kroop, zal op zijn laatst op 27 maart zijn gelegd. Dat is ruim drie weken eerder dan het tweede ei! Ook door Rob Bijlsma – aan wie wij een en ander via de mail voorlegden - werd dit als “vreemd” aangemerkt: “De grootste afstand tussen eieren die ik ooit opmerkte was 7 dagen. Kan er niet een of andere joker actief zijn geweest die een jong heeft bijgeplaatst? Wat misschien zou kunnen is dat het nest halverwege de incubatie is overgenomen door een andere vrouw, iets wat ik wel bij de Havik heb waargenomen maar nooit bij Buizerd. Weet je iets over de identiteit van de vrouw?” Van een partnerwisseling hebben wij echter niets gemerkt. Achteraf gezien is het wel opvallend dat Choco vóór 27 maart op de nestkaart niet expliciet werd vermeld (“Paartje vloog laag richting nest”). Rond 19 april gebeurde dat wel (“Choco wegvliegend uit boom in de buurt van nest”, “Choco op nest”). Maar zou na zoveel jaar een paartje zonder Choco bij dit nest onvermeld zijn gebleven?

De Boommarter

In 2010 was Choco voor het zevende jaar op rij in haar territorium aanwezig. Zowel zij als haar partner werden een aantal maal bij en op het nest gezien. Toen dat nest op 15 mei met de camera werd gecontroleerd, bleek dat echter leeg te zijn. Was Choco inmiddels te oud om jongen groot te brengen? Of was het voedseltekort wat haar en haar partner parten speelde?

In 2011 zagen wij Choco niet meer terug. In haar territorium was wel een Buizerdpaar aanwezig. Of haar partner uit het vorige seizoen daar onderdeel van uitmaakte, weten wij niet. Zij bleken hun oog te hebben laten vallen op een nest dat al in 2006 was gebouwd, maar tot dan toe nog nooit was gebruikt. Op 26 maart kwam ons ook bij het oude nest van Choco echter een luid alarmerende Buizerd tegemoet vliegen. In eerste instantie gingen wij er vanuit dat dit uitsluitend te maken had met onze aanwezigheid in de buurt van het nest. Even later ontstond daarover twijfel. Toen werd door Henk van der Leest in het bosperceel waar de alarmerende Buizerd vandaan kwam immers een Boommarter ontdekt: kort na de ontdekking zagen alle leden van onze groep hem door de bomen wegvluchten.

Het was niet voor het eerst dat wij in gebied Castricum een Boommarter zagen. Op 18 maart 2006 ontdekten Ruud Kok, Jan Schermer en ikzelf een Boommarter op een Buizerdnest waarop in de periode 2003 – 2005 succesvol was gebroed. Sindsdien is dat nest in onbruik geraakt - en inmiddels ook uit de boom gevallen. Ook de Boommarter hebben wij er niet meer teruggezien. En op 21 maart 2009 ontdekte Henk van der Leest een Boommarter op een Eekhoornnest. Deze Boommarter werd door Henk Levering gefilmd – een filmpje dat zowel op ‘Youtube’ als bij de ‘clips’ op de site ‘Duinen en mensen Kennemerland’ is terug te vinden.

Net als in 2009 gaven wij ook dit jaar onze Boommarterwaarneming door aan Leo Heemskerk – die naar aanleiding van onze eerste waarneming was gestart met onderzoek naar het voorkomen van Boommarters in het Noordhollands Duinreservaat (Heemskerk, 2011). In 2009 constateerde die na een kleine twee weken dat de Boommarter helaas niet meer terugkeerde naar het Eekhoornnest waarop hij door ons en door hem een aantal maal was waargenomen. In 2011 had Leo meer geluk: niet ver van de plek waar wij de Boommarter hadden gezien vond hij eerst een latrine en vervolgens ook een nestholte. Daarin werd dat voorjaar met succes een

aantal jonge Boommarters groot gebracht – het eerste nest dat in de duinen ten noorden van het Noordzeekanaal werd gevonden!

De Buizerds in dat territorium hadden minder succes. Op 3 mei werd eerst het nest dat in 2006 werd gebouwd en vervolgens ook het oude nest van Choco met de camera gecontroleerd. Beide nesten bleken leeg te zijn. Door de vondst van Leo Heemskerk van een nest met jonge Boommarters in de nabijheid van deze nesten, kwamen de mislukte broedpogingen van dit jaar en vorig jaar in een heel ander daglicht te staan. Zal, behalve voedselgebrek en nestverstoring, nu ook *predatie* van eieren en jongen door Boommarters de Buizerds in ons gebied parten spelen?

Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin werd in 1994 opgericht om kennis te verzamelen over de roofvogels die broeden in de duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee, en om gevallen van verstoring en vervolging van roofvogels te signaleren en te melden aan de terreinbeheerders (Levering, 2010). Dat zullen we ook in de toekomst blijven doen. De opmars van de Boomarter en de invloed daarvan op het broedsucces van 'onze' roofvogels zullen wij daarbij met belangstelling volgen. Met Leo Heemskerk hebben wij afgesproken dat wij vanaf volgend jaar alle broedpogingen van roofvogels in ons gebied die om onduidelijke redenen zijn mislukt bij hém zullen melden. Een plotseling verlaten nest kán immers duiden op de aanwezigheid van een Boomarter.

Dankbetuiging

De auteur dankt Rob Bijlsma, Leo Heemskerk, Henk van der Leest, Henk Levering en Dook Vlucht voor hun commentaar op een eerdere versie van dit artikel en Rienk Slings voor nadere informatie over het voorkomen van het Konijn in het Noordhollands Duinreservaat.

Literatuur

Bijlsma, R.G. (1998). *Handleiding veldonderzoek roofvogels* (2de, herziene druk). Utrecht: KNNV Uitgeverij (i.s.m. Vogelbescherming Nederland en de Werkgroep Roofvogels Nederland).

Heemskerk, L. (2011). Boommarters óók in het Noordhollands Duinreservaat. *Nieuwsbrief Vrijwilligers PWN*, 21 (herfst), 5-6.

Levering, H. (2010). *Verslag Roofvogelinventarisatie 2010*. Castricum: Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.

Excursie Wieringen en Wieringermeer, 28 augustus 2011

Jan Zweeris

Zwaar bewolkt en kans op een bui, windkracht 4/5. Gaan? Ja, 5 vogelaars gingen met Sander Schagen op pad en beleefden een uitstekende dag.

Het havengebied De Oude Zeug. Een strekdam vol Kapmeeuwen, een donkere dam, dicht bespikkeld met witte stippen. Hier en daar op en bij de havengebouwen. Witte Kwikstaarten, jonge en oude. In een wilgenbosje hadden een Fitis en een Gele Kwikstaart onenigheid met elkaar. Onverdraagzaamheid of?

De Dijkgaten en Dijkgatsweiden. Dit zijn uit- en aangespoelde gebieden achter de IJsselmeerdijk, die ontstaan zijn in 1945 bij het onder-water-zetten van de Wieringermeer door de dijk op te blazen. In het Gat zwommen een paar Meerkoeten. Op een steigertje zaten een 30-tal Aalscholvers. In de lucht zwierven Huis- en Boerenzwaluwen met nog een enkele Gierzwaluw. Buitengaats waren prachtige wolkenformaties in wit en allerlei schakeringen grijs. Boven en op de Dijkgatsweiden viel veel te genieten. In het plasdrasgebied, omzoomd door blauwpaarse Zeeasters liepen Groenpootruiters, Zwarte Ruiters en een enkele Bosruiter op zoek naar larven, insecten, wormen of ander eetbare waar. We ontdekten ook nog een Grauwe Franjepoot, die op zijn kenmerkende manier rondzwom ook op zoek naar iets eetbaars. Watersnippen (3) zaten met hun snavel tussen de veren op een eilandje te rusten, omringd door rustende eenden.

Op verschillende plekken waren Lepelaars. Een jong bedelde bij een ouder; het stak zijn lichtbruine lepelsnavel in de snavel van de ouder en die braakte het voedsel over in de snavel van het jong. We zagen uiteindelijk 7 Lepelaars. De oudervogel had 2 ringen om de poten, een roze en een verbleekte groene. De nummers waren niet te onderscheiden. Een Wespendif vertoonde zich. We konden hem tot in alle details bekijken, prachtig belicht door de zon, in zijn rustige vlucht. Verder zagen we nog Grauwe Ganzen, Brandganzen, Kieviten en een groep van 20 buitelandse Wintertalingen, nog in overgangskleed. Toch te determineren: groene spiegel en klein, naast de typische vlucht. In het Robbenoordbos gingen we op zoek naar de IJsvogel. Wel gehoord maar niet gezien. Net als de Regenwulp. Wel zagen we Libellen, een Witje en uitgebloeide Gele Brem.

Wespandief

Foto: Hans Stapersma

Wieringen en de haven van Den Oever. Buiten de haven op het wad was veel te genieten. Dichtbij zaten op een kluut een paar duizend Goudplevieren. Eén groot goudgeel plakkaat. Een paar honderd Wulpen zaten met hun gekromde snavels in de wind. Op een strekdam hadden zich honderden Lepelaars verzameld. Een klein groepje was driftig aan het rondmaaien in het water op hoop van voedsel. Scholeksters kleurden de bazaltdam zwart-wit met orangerode strepen van hun snavels. De meeste bazaltblokken waren geel gekleurd door korstmos. Tussen de blokken groeiden Zeekool, Zeealsem en Zeeaster met oranjegeel hart in het blauwpaars. Regenwulpen vlogen over. In de havenkom doken lustig 5 Dodaarzen rond. Via de bollenvelden bij Petten en de Putten naar Castricum. De onder water gezette velden waren dun bevolkt: enkele Zwarte-, Groenpoot-, en Bosruiters, Kapmeeuwen, Kemphennen/hanen en Tureluurs liepen te zoeken naar wormen, larven en ander eetbaar spul. Geen Citroenkwikstaart, zoals gehoopt. Bij de Putten was het ook dunnetjes. Een Kluut ontwakend uit zijn dutje, kwam overeind. Uiteindelijk ontdekten we nog 6 Watersnippen, een Groenpootruiter en een paar

Aalscholvers. Nog even over de dijk naar de zee. Woeste golven. Daar vlak boven de golven vloog een zwarte vogel met spitse vleugels op een valkachtige manier. Het bleek een Kleine Jager te zijn op doortocht van de toendra naar misschien wel het overwinteringsgebied ten zuiden van de evenaar.

En zo sloten we deze succesvolle vogeldag af - bedankt Sander !

Tarifa: zon, wind, vogels en een bulderende lach, 11-20 sept. 2011

Jaap Olbers

Een – zeer geslaagde – herhaling van 2009. Zie het verslag en het landkaartje in “**De Winterkoning**” van januari 2010. Hans heeft de reis perfect voorbereid en geleid. Acht volle dagen kijken naar 12 soorten roofvogels, tientallen soorten steltlopers en veel zangertjes. De laatste moesten we echt bij elkaar sprokkelen, omdat ze zich door de harde wind nauwelijks lieten zien. Die wind was wel gunstig voor gasten van het hostel “El Levante”. Wat een luxe om in een beschutte tuin vanuit het westen de Slangenarend, Dwergarend, Wespendif, Zwarte Wouw, Aasgier en Vale Gier in groten getale te zien overtrekken. Ik denk dat op deze plek het grootste succes van deze week geboekt is. En haast elke dag die grote wolk Ooievaars, een plukje Zwarte Ooievaars, een vrolijke zwerm Bijeneters, de Zwarte Spreeuwen van de nabijgelegen boerderij en het ritueel van de Koereigers naar hun koe in de heuvels en hun terugkeer naar de oever van de Jara.

Halverwege onze expeditie draaide de wind naar het westen. In de tuin van ons hostel werd het 's morgens wat rustiger. We zochten locaties op ten oosten van *Tarifa*. Niet eerder, ook in 2008 niet, waren we daar geweest: de kust en de telposten tussen *Tarifa* en *Punta Camero* aan de Baai van *Algeciras*. Voor mij was dit het ultieme landschap langs de Straat van Gibraltar. De kliffen, de branding, glooiende hellingen bedekt met dor gras, gele droogbloemetjes in de krakende distels. Ruïnes van oude opstallen en een vuurtoren uit het jaar 1577 (Torre de Guadalmeši). En daar steeds weer verrast door een langstreckende Slangenarend of een Grauwe Kiekendief. We waren blij met twee juveniele Scholeksters op de kletsnatte rotsen, Marjo juichte toen ze de Regenwulpen hoorde en we besteedden veel tijd aan de Kuhls Pijlstormvogels die Arend in de verte

zag rondzweven. We zijn er drie keer geweest, en Ed en ik zagen de laatste dag – we zouden al weggaan - acht van deze stormvogels in het water dobberen of rondzweven. Prachtige waarneming. Zo namen we min of meer afscheid van deze plek op maandag 19-9 om 12.30 uur.

Meer dan anders was de groep geconcentreerd op de hoofdzaak: het waarnemen van vogels, in de verwachting dat we veel soorten zouden opsporen. Daarom geen uitstapje naar *Gibraltar* of overdag flaneren in Tarifa. Maar wel twee of drie keer naar de *Marismas de Barbate*, de irrigatiegebieden van La Janda en de eerder genoemde kuststrook. Hans had ook het achterland van *Zahara de los Atunes* verkend. Het geluk was met ons; we hebben allen de Steenuil gezien – in de akker, of zittend op een balk onder het dak van een keetje. De tocht erheen leverde een bijzondere ontdekking op. Een groep van dertig ibissen. Voor ons in de auto was de plek zo onveilig, dat we ze maar kort konden waarnemen. Achteraf bleek, dat we naar de zeldzame Heremietibissen gekeken hadden. Toen we enkele dagen later deze plek weer passeerden, troffen we er één aan als slachtoffer van het verkeer.

We telden de eerste dag 47 soorten. Een tabelletje:

September	12	13	14	15	16	17	18	19
Dagtotaal	47	43	54	50	64	65	62	69
Nieuw p/dag	47	13	23	12	18	9	4	12
Totaal: 138								

Maandag de *naastbijgelegen locaties*: o.a. Kuhls Pijlstormvogel Jan van Gent Aalscholver Koereiger Zwarte Ooievaar Wespendif Zwarte Wouw Havik Sperwer Kleine Torenvalk Slechtvalk Audouins Meeuw Dunbekmeeuw Grote Stern Turkse Tortel Zomertortel Regenwulp Graszanger Grauwe Gors Gierzwaluw Vale Gierzwaluw Alpengierzwaluw
Dinsdag naar *Bolonia* en *Zahara*: Heremietibis Eleonora's Valk Boomvalk Steenuil Hop Rotszwaluw Blauwe Rotslijster Fitis Thekla Leeuwerik Roodkopklauwier Kneu Westelijke Blonde Tapuit Cirlgors
Woensdag naar *La Janda* en *Puerta de Ojén*: o.a. Kwak Kleine Zilverreiger Purperreiger Zwarte Ibis Rode Wouw Bruine Kiekendief Grauwe Kiekendief (ook de melanistische variant) Fazant Waterhoen Meerkoet Steltkluut Kemphaan Watersnip Witgat Houtduif Oeverzwaluw Cetti's Zanger Kauw Raaf Spaanse Mus Grote Karekiet

Donderdag naar de eerder genoemde *kust en het bos* daar: Vale Pijlstormvogel Scholekster Steenloper Oeverloper Kleine Mantelmeeuw Duinpieper Gele kwikstaart Paapje Zwartkop Grauwe Vliegenvanger Boomkruiper Braamsluiper (Jan, Tjalling en Marjo namen alle tijd om naar de flora te kijken)

Vrijdag naar de *Marismas de Barbate*: o.a. Flamingo Arendbuizerd Kluit Griel Bontbekplevier Zilverplevier Drieteenstrandloper Krombekstrandloper Zwarte Ruiter Tureluur Groenpootruiter Reuzenster Dwergstern Kortteenleeuwrik Witte kwikstaart

Zaterdag naar het *bosgebied in de bergen*: o.a. Slobeend Grote Gele Kwikstaart Goudhaan Pimpelmees Gaai Boomklever Roodborst

Zondag naar *La Janda*: Grijs Wouw; en naar de *Marismas de Barbate*: Visarend Kanoet Kleine Strandloper

Maandag naar de ver weg gelegen *Laguna de Medina*: Dodaars Fuut Geoorde Fuut Krakeend Tafeleend Witkopeend Kievit Kleine Plevier Kalanderleeuwrik Buidelmees Orpheus Spotvogel

Op dinsdag, de 13e, hebben we na een prachtige tuinsessie de Vale Gieren opgezocht in *Bolonia*. Een tekort daaraan werd goed gemaakt door een paar Blauwe Rotslijsters, goed te zien én te horen daar bovenin.

Woensdag was de dag van Grauwe Kiekendief, goed herkenbaar aan de witte stuit. Maar er zwierven ook – in het meest westelijke deel van *La Janda* – zeer donkere exemplaren rond, waarvan we denken dat ze een melanistische variant zijn.

Verder moet ik van vrijdag de 16e melden, dat het moeras de *Marismas de Barbate* een metamorfose heeft ondergaan. Destijds waren daar draglines bezig en nu lag er een wetland voor ons waarbij “*De Putten*” in het niet valt. Iedereen was in de weer om de pleviertjes en strandlopers, de meeuwen en de sterns van elkaar te onderscheiden. Wat mooi om dan vier Grielen te vinden! Arend ontdekte de Reuzenster en de Dwergster. Ook de Flamingo’s waren er nu.

Zondag waren we daar weer. We hadden nu tijd om helemaal achter het moeras te kijken. Daar werden we verrast door de Visarend. Hij vloog op met zijn vis en raakte uit beeld. Renie en Hans zijn nog een kilometer het gebied ingegaan, maar ze vonden hem niet terug. Deze dag is onvergetelijk geworden door de waarneming van een jagende Grijs Wouw. We reden op een dijk in *La Janda*, op weg naar de slaapplekken van de Koereigers. Laat het zeven uur geweest zijn, toen de wouw aan kwam vliegen, stopte, ging bidden en in fases daalde, poten gestrekt naar

beneden, de vleugels hoog, en neerstortte in het maisveld, om even later met zijn prooi op een sproei-installatie neer te strijken. Wat een belevenis. Een dik half uur hebben we genoten van de slaaptrek van wel 10.000 Koe-reigers. En passant ook veel spreeuwen, tien Kwakken en wat Blauwe Reigers. In toenemende duisternis en steeds kalmer gebabbel en gekwetter.

Op maandag moest alles nog eens gebeuren. Hans had Renie in de vroege ochtend meegenomen naar de Jara om de IJsvogel te zien. We gingen nog eens naar de kust bij Tarifa, op een wat lager gelegen telpost, vanwaar we zo mooi de Kuhl's Pijlstormvogels zagen! En toen een lange rit naar *Laguna de Medina*, om nu echt wat eenden aan de lijst te kunnen toevoegen. En de Buidelmees.

Een deel van de groep wilde weer de slaaptrek meemaken. Ik wilde tenminste één keer een duik in de Atlantische Oceaan nemen. De week verliep in een uitstekende sfeer. Joop moest wel eens een waarneming missen, maar hij mag trots zijn op zijn doorzettingsvermogen. Jaap Walta en Arend zaten vol grappen. Meer dan anders waren er discussies over wat we precies gezien hadden. Zo waren sommigen ervan overtuigd, dat we een Vuurgoudhaan gezien hadden. In het boek stond, dat de laatste waarneming daarvan in Andalusië in het jaar 1992 plaatsvond...

Aan deze excursie namen deel: Hans Stapersma, Renie van der Werf, Tjalling Kampstra, Ed van Houten, Jan Zweeris, Joop Zuiderwijk, Jaap Walta, Arend de Jong, Marjo en Jaap Olbers.

Excursie Blauwe Kamer en Ooijpolder, 24 september 2011

Annelike Helle

Excursieleider Tjalling Kampstra, deelnemers: Jan Zweeris, Dick Broersen, Marian van Leeuwen, Arend de Jong, Renie vd Werf, Henk vd Leest, Luc Aarts, Peter Schinkelshoek, Toke Vermeulen, Annelike Helle.

In natuurgebied de Blauwe Kamer heeft het water van de Nederrijn vrij spel. De zomerdijk is in 1992 afgegraven zodat het gebied regelmatig overstroomt. De natuur in de Blauwe Kamer is dankzij de overstromingen voortdurend in beweging en ontwikkeling. Voor vogelaars is de Blauwe kamer een waar paradijs.

Zo ook op deze zaterdagmorgen; In de ruigte naast de rivier o.a. veel Meidoorns vol met rijpe rode bessen en ook zeer veel Kaardenbollen en andere zaadragende planten. Er zouden in de Blauwe Kamer 60 – 75 broedvogelsoorten leven, waarvan we een flink aantal hebben gezien, o.a. een fazanthen en later de bijpassende haan, een Buizerd die op een paal rustig de rivier bekeek, Pimpelmezen, Groenlingen, een Geelpootmeeuw die volgens Tjalling steeds vaker te zien is in Nederland, Tjiftjaffen, die tegenwoordig regelmatig in Nederland overwinteren, Kneutjes, Heggenmussen, Ringmussen, teveel om alles op te noemen. We hadden gehoopt op een Vis- of een Slangenarend maar die vertoonden zich niet.

We kwamen via een lange smalle brug vlak boven heel helder water bij een prachtige vogelkijkhut die rondom uitzicht biedt over het landschap, en waar we in de grote vijver Krakeenden, Slobeenden Smienten en Zilverreigers zagen. We namen hierna de pont bij Opheusden naar de overkant (een auto met 4 inzittenden kostte €1.90, 4 wandelaars moesten €2-betalen, merkwaardig !) en we reden door het mooie Gelderse landschap met veel fruitbomen naar het plaatsje Kekerdom waar koffie en taart genuttigd werden (honing-notentaart uit Tsjechië geserveerd door een zingende waard). Vandaar de Millingerwaard in, een drukbezocht natuurgebied trouwens, en we zagen direct al een paar Ooievaars, Futen, een Dodaars, Krakeenden, Kuifeenden, en Zwanen, en even later in de vogelkijkhut Flevopost o.a. een Lepelaar, een hele kolonie Grote Zilverreigers, vijftien stuks welgeteld, en - best bijzonder - twee vechtende sperwers m/v.

Op de terugweg door de Ooypolder zat een solitaire torenvalk op de versteende palencirkel, die ze na 8000 jaar weer hebben opgediept, een prooi te verslinden; we zagen vele Grauwe Ganzen, een Brandgans, een Oeverloper met mooie witte krul in de nek, Kievieten, Wintertalingen. Te bewonderen in de wielen en kleiputten langs de rivier.

Al met al een leuke zaterdag, aan te raden voor een ieder die eens een dagje een andere natuur dan het kustlandschap wil bewonderen.

Excursie Gouzee en Waterland, 9 oktober 2011

Marian van Leeuwen

De weersverwachting liet te wensen over maar het weer bleek goed te zijn en dat is het belangrijkste. Met 6 personen in 2 auto's gingen we op pad, Dick en André Dekker als excursieleiders en Bart Korf, Jaap Olbers, Renie van der Werf en ondergetekende als deelnemers. Maar zoals Dick en André zeiden: "we gaan gewoon gezellig met elkaar vogelen".

Op de A10 zagen we recht voor ons uit een prachtige zonsopgang, wat minder prettig was voor de bestuurders, zeer scherp tegenlicht. Er was weinig verkeer op de weg, een echte zondagmorgen. Rustig reden we door Waterland via Broek in Waterland en Monnickendam naar de Waterlandse Zeedijk. Onderweg op een paal een Buizerd, groepen Kieviten en boven een geogst landbouwperceel een wolk foeragerende meeuwen. We stopten ter hoogte van de Poel om vanaf de dijk over de Gouzee te kunnen kijken. In de bocht, in de luwte van een rietveld zagen we direct al onze doelsoort van die dag: de Krooneend, 52 mannetjes en vrouwtjes, prachtige eenden en vaak rond deze periode hier te zien. De tweede soort die ons trof was de Kuifeend, zo gewoon in onze omgeving maar hier bij duizenden bijeen, min of meer in het gelid, je kon er een liniaal langs leggen. Een geweldig gezicht zo'n massale verzamelplaats. We liepen nog wat verder langs het fietspad om de Krooneenden nog beter te kunnen zien. Ze stralen voornaamheid uit, met hoog voorhoofd en een koninklijke houding. Verder zagen we Krakeenden, Wilde Eenden, Meerkoeten, Smienten, Futen, het kleinste fuitje de Dodaars, een Watersnip en Knobbelzwanen. Baardmannetjes riepen vanuit het riet en Witte Kwikstaarten en Graspiepers hadden het heen en weer. Aan de polderkant graasden Grauwe- en Kolganzen. Kieviten en Goudplevieren vlogen in groepen heen en weer, goud/wit, goud/wit of vielen weer in.

Bart zag een Havik, vrouw, laag over het water met een prooi vliegen, dacht aanvankelijk aan een Slechtvalk maar de roofvogel vloog het bosje aan de overkant in met de prooi en dat gedrag wijst niet op Slechtvalk. Ja, ja, horen, zien en gedrag, belangrijk bij vogelen. Ook hier zat op een paal een Buizerd Buizerd te zijn.

Naast de dijk stond een gemaaltje met een gedicht, onderdeel van een kunstroute? Dat gedicht wil ik u niet onthouden, het gaat over een vogel.

De Profundis

**Hadden wij nimmer zwanen gezien,
zouden wij hen op het water ontwaren
o, wij zouden van vreugde vervaren en
lachen en schreien misschien.**

**Hadden wij nimmer nog zwanen gezien
vlogen zij over met ruisende slagen
o, wij zouden dit duister verjagen –
eindelijk bevrijd zijn misschien.**

Ida Gerhardt

Tijd om verder te gaan, een stuk langs de dijk om weer vanaf het fietspad op de dijk over de Gouwzee te kijken met aan de andere kant de polder tussen Binnenbraak en Oosterpoel, beiden ontstaan door dijkdoorbraken. De Gouwzee is in de 12^e eeuw ontstaan door stormvloed en veel veen wegsloegen. Zo ontstond het hoger gelegen eiland Marken dat in 1957 een vaste oeververbinding kreeg. De Gouwzee is een verbastering van “Goudzee” wegens de handelsroute in de 16^e en 17^e eeuw. De Waterlandse steden en dorpen voerden een “gouden handel” met o.a. landen aan de Oostzee. Het water van de Gouwzee is van goede kwaliteit en heeft een belangrijke functie voor vogels en vissen.

Terwijl we daar stonden vloog een onrustige Parkiet rond, het was zeker geen Halsbandparkiet. Hij/zij was licht van onderen en had een totaal andere roep. Wat zal dat voor de toekomst betekenen, weer een exoot erbij? In de polder een groep Kolganzen met 2 Brandganzen, Grauwe Ganzen en 2 Nijlganzen. En een langs vliegende Rotgans, een leuke soort om hier te zien; roepende Baardmannen in het rietveld. Er was een beetje trek van Veldeleeuweriken, Graspiepers en Witte Kwikstaarten doch op twee handen te tellen. Verdere soorten: 2 Dodaars, 5 Slobeenden, Wilde Eenden, een langs vliegende Brilduiker en een aanvankelijk langzaam vliegende maar zeer versnellende Slechtvalk.

We verplaatsten ons naar het begin van de dijk naar Marken, een luw plekje in de bocht voor vogels want de wind werd guurder. Onze teller Bart telde meteen 43 Krooneenden waarmee de teller voor deze doelsoort op 95 kwam. We konden ze met zeer goed licht zien, prachtig!

Hier zwommen ook zo'n 50 Tafeleenden. De volgende dag las ik dat Tafeleenden zich massaal ophouden in het Veluwemeer. Dus hier de Kuifeenden, daar de Tafeleenden, een ieder z'n eigen plek. Langs de kant, voor het riet, goed gedekt door hun schutkleur 6 Watersnippen. Nog een Grote Mantelmeeuw en een Fuut tp, en we trokken verder naar de Oosterpoel. Ongelooflijk, daar dobberden wel 6000 Kuifeenden die tezamen een gespikkelde poel lieten zien. Ook Krakeenden, Smienten, en Wintertalingen. In de polder er achter Kol-, Grauwe-, en Nijlganzen, Smienten, een Grote Zilverreiger, een Blauwe Reiger, Goudplevieren, Kieviten, een eenzame Kempfaan, 250 Wulpen, een Buizerd, en als verrassing vloog een Smelleken door het beeld !

We hadden er nog niet genoeg van alhoewel de lucht bewolkter werd en de wind aanwakkerde. Op naar de Hoeckelingsdam bij het Kinselmeer. Onderweg een mooie groep Kolganzen en kleine trekgroepjes van Vinken, Spreeuwen, Veldleeuweriken en Graspiepers. Helaas ging ook de regen meedoen. Bij de dam nog Bergeenden en 2 keer een Torenvalk. Tijd om richting huis te gaan via de Volgermeerpolder, u weet wel, met die gifbelt van de mens eronder.

Even waren we de 2^e auto kwijt maar die hadden nog een vrouw of juveniele Blauwe Kiekendief gespot! En als we de Eksters, Zwarte Kraaien, Kauwen, Kok-, Zilver-, en Stormmeeuwen en een Fazant, die we als zo gewoon beschouwen, ook meenemen kwamen we op aardig wat soorten uit.

Het was een mooie excursie door een mooi gebied ! Rond 13.00 uur waren we weer thuis.

Dick en André, Bedankt!

Excursie Kraanvogels Diepholzer Moorniederung 4-6 nov. 2011

Joke Huijser

Vrijdag.

Om 10.00u vertrokken we vanaf station Castricum met een groep van twaalf personen in twee gehuurde auto's omdat vanaf 1 oktober winterbanden verplicht zijn in Duitsland. Een busje voor 8 á 9 personen en een personenauto voor 4, beide knalrood, we vielen dus goed op. De reis ging voorspoedig en net over de grens hadden we een koffiestop, waar Marian onder grote hilariteit van de mannen er een nieuw woord bij leerde. Onderweg naar Wagenfeld waar onze hotels waren, zagen we al 4 Kraanvogels; Huub dacht dat het een gezinnetje was. Dat waren de eerste 4 van de duizenden die we zouden gaan zien. Bij hotel Wagenfeld werden 6 personen achtergelaten, de andere 6 gingen naar het Golfhotel. Beide keurig verzorgd en het eten was voortreffelijk.

Om half vier vertrokken we naar de plek waar de Kraanvogels voor de nacht zouden binnen vallen. Langs een rustige weg hadden we de auto's geparkeerd en al gauw kwamen de vogels in lange slierten aanvliegen. Soms groepjes van ruim 50 tegelijk maar ook groepen van een paar honderd. Wat een geweldig geluid maken die vogels. Kun je je voorstellen, duizenden Kraanvogels in de lucht en allemaal roepend, geweldig mooi.

Toen de meeste Kraanvogels, naar schatting zo'n 8 à 10.000 op de slaappleats waren, volgden de Riet- en Kolganzen wat net zo spectaculair en ongeveer het zelfde aantal was. Door de verrekijkers zagen we de Mohrdamm, waar ook veel vogelaars stonden te kijken en we besloten om daar de volgende avond te gaan staan. Om half zes waren vrijwel alle vogels op de slaappleats, het hele schouwspel duurt ongeveer anderhalf uur. Met z'n allen terug naar hotel Wiedeman voor een heerlijk "à la carte" diner. In de hele omgeving grazen schapen van het ras Moorschnucken, die staan als delicatessen op de regionale menukaarten, zo ook bij Wiedeman. Volgens Huub een aanrader en daar heeft hij niets te veel mee gezegd want het was werkelijk verrukkelijk. Moe maar voldaan zocht iedereen zijn kamer op.

Zaterdag.

Vroeg uit de veren want om zeven uur wilden we weer langs dat weggetje staan van de vorige avond maar nu om de vogels te zien vertrekken naar de foerageplaatsen.

De zon kwam prachtig op en zo hoopten we, de fotografen althans, dat de vogels langs de mooie oranje gloed zouden vliegen. Dat deden ze af en toe en het leverde mooie plaatjes op. Weer was het een schitterend schouwspel van roepende Kraanvogels en Ganzen. Eerst weer de Kraanvogels en alsof de ganzen het met elkaar hebben afgesproken gingen ze met z'n allen tegelijk de lucht in. Het was een ware explosie van roepende Ganzen. Mensen, dat is echt onvergetelijk als je dat ziet, als een deken vlogen ze over ons heen, ook naar de foerageerplaatsen.

Toen alle vogels vertrokken waren zijn we de uitkijktoren ingeklommen en hebben van het verre uitzicht genoten. Daarna terug naar de hotels waar een heerlijk ontbijt op ons stond te wachten. Met gevulde magen en lunchpakketjes mee, vertrokken we om half elf om de foerageerplaatsen van de Kraanvogels te zoeken. Huub en Remco zijn vorig jaar ook in dit gebied geweest en hadden al wat voorwerk gedaan, zij wisten dus waar we ze aan konden treffen. Veelal stonden ze erg ver van de weg af. Doordat het zulke ontzettend schuwe vogels zijn, gingen ze vaak al op de wieken voordat wij stil stonden met onze mooie knalrode auto's.

Kraanvogels

Foto: Joke Huijser

Hieronder volgt wat informatie over de Kraanvogel.

Kraanvogel – vogel van geluk!

De Latijnse naam *Grus grus* doet recht aan het trompetachtige geluid “Gruuh gruuh”. Kraanvogels zijn majestueuze vogels met een hoogte van 1.10 tot 1.30 m., een gewicht dat ligt tussen vijf en zeven kilo en een spanwijdte van 2.20 meter. Negentig procent van de broedparen legt twee eieren, maar drie eieren is geen uitzondering. Er wordt 25 tot 30 dagen gebroed, waarna de grijze kuikens uitkomen. Tijdens de trek vliegen de Kraanvogels op 200 tot 1000 m. hoogte, maar boven de Pyreneeën bereiken ze een hoogte van 4000 m. De gemiddelde vliegsnelheid ligt tussen de 45 en 65 km. per uur, maar bij goede thermiek en wind in de rug kunnen ook snelheden van 80 km. per uur gehaald worden. Wanneer Kraanvogels goed opgevet zijn, worden zonder tussenstop afstanden van 2000 km. afgelegd. Tussen adulte vrouwtjes en mannetjes is weinig onderscheid in kleur van het verenkleed of andere kenmerken, behalve de grootte, waarbij in de regel het mannetje iets groter is dan het vrouwtje. Nog geen 10 jaar geleden was de populatie van broedende Kraanvogels in veel delen van Europa sterk bedreigd. De populatie nam af door een afname van broedbiotopen en voedsel tijdens de trek naar Spanje, waar overwinterd wordt in de kurkeikenreservaten. Kraanvogels hebben tijdens de trek per dag 300 gram graan nodig voor de vlucht naar het zuiden. Door de teruggang van de Kraanvogels is in veel landen een beschermingsprogramma opgezet dat er in voorziet om de agrariërs de schade uit te betalen die Kraanvogels veroorzaken door het foerageren op ingezaaide velden. Tevens wordt subsidie verstrekt voor het later in de winter ploegen van geogste korrelmaïsvelden. Vooral deze maatregel is erg gunstig voor de trekkende Kraanvogels die korte of langere tijd pleisteren in de Diepholzer Moorniederung en bij Lac du Der. Voordat de Kraanvogels neerstrijken in de Diepholzer Moorniederung is de eerste rustplaats na Zweden, Noorwegen, Finland en Polen de Vorpommerse Oostzeekust met bekende locaties als Rügen, Hiddensee, de schiereilanden Darss en Zingst en de Bodden langs de Oostzee.

Tijdens het rondrijden in dit gebied hebben we nog veel andere soorten waargenomen. Zo hebben we o.a. bij een veld gestaan waar een mannetje en vrouwtje Blauwe Kiekendief druk aan het foerageren waren. Zo liet het mannetje met zijn blauw/grijze kleuren zich mooi bekijken tijdens de

duikvluchten. Maar ook de Klapekster liet zich mooi bewonderen en twee vrouwtjes Goudvink. Onderaan het verslag volgt een lijst met de waarnemingen die we over de drie dagen verspreid hebben waargenomen.

Kraanvogels

Foto: Joke Huijser

Om half vier parkeerden we de auto's op het parkeerterrein bij de uitkijktoren en liepen we de Mohrdamm op om de vogels te zien neerstrijken op de plaats voor de overnachting. In grote slierten kwamen de Kraanvogels weer aanvliegen en dwarrelden als blaadjes van de bomen naar beneden bij het meer, waarna ook de Ganzen weer arriveerden en naar beneden dwarrelden. De ondergaande zon werkte ook lekker mee wat weer mooie plaatjes opleverde voor de fotografen.

Vol van de indrukken die deze dag ons opgeleverd heeft, vertrokken we weer naar de hotels voor een heerlijk diner en een goede nachtrust.

Onderstaand gedichtje las ik bij een foto die geplaatst was bij een Kraanvogelfoto op birdpix. Ik vond dat zo toepasselijk en heb besloten om het in het verslag op te nemen.

Kraanvogels

**Langzaam zoekt de zon de aarde op,
het licht neemt af, de dag verdwijnt.
De laatste triller van een leeuwerik,
als de nacht geleidelijk verschijnt.**

**Ver weg klinkt de eerste roep,
het antwoord komt direct;
een triomfantelijk duet,
de stilte door geluid gewekt.**

**Het duet wordt een concert;
tegen de grijs-oranje avondlucht
verschijnen grote groepen kraanvogels,
in een langgerekte vlucht.**

**Even waan ik mij het middelpunt,
betoverd door een fantastisch koor.
Luid roepend trekken ze voorbij
naar de veiligheid van het "Moor".**

**Dan keert geleidelijk de stilte terug,
de kraanvogels zijn geland.
Ver weg uit het moeras
klinkt nog een laatste klank.**

**Een ogenblik wacht ik in de nacht,
het laatste licht dooft langzaam uit,
dan verlaat ik het hoogveen,
nog stil van het geluid.**

Jaap La Brijn.

Zondag.

Ook deze dag weer vroeg uit de veren om de vogels te zien vertrekken. Maar wat jammer nu, er hing een dichte mist, het zicht was ongeveer 50 m. Je kunt dat natuurlijk ook in positieve zin bekijken, want het geluid van de vogels leek daardoor veel krachtiger en zag je ineens hele groepen vogels voor je uit de mist opdoemen. Zo schuw als de Kraanvogels zijn,

kozen ze ook nu weer meteen een andere koers zodra ze mensen zagen staan. De Ganzen vlogen gewoon door, voor hen maakte het niets uit wat er beneden stond. Huub, Remco en Jan van Leeuwen hadden besloten om weer naar de Mohrdamm terug te gaan om daar het vertrek van de vogels te bekijken. Huub had namelijk zijn bril in de wegberm laten liggen en de andere twee besloten om hem te helpen zoeken. Op de plek des onheils lag de bril al met betraande glazen op Huub te wachten, "hoe kon je me hier zo maar alleen achterlaten?". Huub zo blij als wat, sloot de bril in zijn armen onder vreemde blikken van de omstanders, die bijna op de bril stonden. Gelukkig, Huub kon nu weer alles zien.

Later na het ontbijt vertrokken we naar een ander veengebied, de Neustädter Moor. We wandelden daar naar een uitkijktoren in de hoop de Zeearend, Blauwe Kiekendief en de Klapekster te zien. Vanuit die toren heb je een prachtig zicht op dat uitgestrekte veengebied, maar helaas bleef dat voor ons beperkt vanwege de mist, die nu wel iets minder was geworden, maar toch niet het uitzicht gaf waar we op hadden gehoopt. Toen we naar de auto's terug liepen, liet de Klapekster zich door de telescopen mooi bewonderen. Bij de auto's trakteerde Renie ons nog op een heerlijke koek van de streek en om twee uur besloten we om richting huis te gaan. Bij Stroe hebben we nog even, als afsluiting, met z'n allen gezellig koffie gedronken en na een file kwamen we om 19.00uur in Castricum aan. Het was een weekend om nooit te vergeten, heel indrukwekkend.

Huub bedankt voor de organisatie, dat heb je voortreffelijk gedaan ! De beide chauffeurs, Huub en Remco, bedankt dat jullie ons zo veilig overal naar toe hebben gereden.

Soortenlijst Diepholzermoor Niederung

Kraanvogel 8000 +++	Rietgans 5000++	Kolgans 5000 ++
Nijlgans	Grauwe Gans	Grote Zilverreiger 11
Blauwe Reiger	Raaf 2	Zwarte Kraai
Kauw	Roek 20	Ekster
Spreeuw	Gaai	Grote Bonte Specht
Houtduif	Holenduif 200	Tortelduif
Buizerd 16	Torenvalk 3	Bl. Kiekendief 3m/4v
Slechtvalk 1	Havik 1	Sperwer 5
Rode Wouw 1	Witgatje 1	Kievit

Klapekster 3	Koperwiek	Kramsvogel
Merel	Huismus	Ringmus
Koolmees	Pimpelmees	Staartmees
Goudvink 2 vrouw	Vink	Roodborst
Groenling	Putter	Geelgors
Veldleeuwerik	Kneu	Graspieper
Fazant		

Ree 9

Goede Vogelplekken in en rond het Werkgebied van Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland – nu al een standaardwerk voor leden !!!

Op de laatste Ledenvergadering in November '11 hebben we feestelijk het nieuwe boek van Huub Huneker en Dick Dekker ten doop gehouden. Dit boek is uniek van opzet omdat het in de vorm van een werkboek een prima beschrijving geeft van zowel route, omgeving als mogelijk te verwachten vogelsoorten op maar liefst 23 plekken in ons werkgebied of daar in de buurt. Dit boek is tot stand gekomen met de hulp van vele van onze leden en sympathisanten, inclusief oa Vogelbescherming en de Vogelwerkgroep zelf. Als lid van de VWG kunt U dit unieke boek voor slechts 5 euro (!!!) bestellen bij onze penningmeester (details: zie omslag van de Winterkoning; geld overmaken aan Renie ovv "boek Huub en Dick"). Na betaling wordt het boek zo snel mogelijk bij U thuis bezorgd via de normale distributiekanaalen van de Winterkoning. Wees er snel bij want op = op !

Jongerenrubriek "HET WINTERKONINKJE"

Cees Baart

In dit nieuwe seizoen zijn we al weer drie keer op excursie geweest. Uit jullie reacties maken we op, dat jullie de vogelplekken die we bezoeken steeds een goede keuze vinden. Enkele van jullie staan zelfs op Youtube (zie verslag hieronder over het bezoek aan de Vinkenbaan). Ik zou het filmpje zeker even bekijken, want het is de moeite waard! Dit kijken naar het filmpje brengt me op ons plan om te onderzoeken of jullie elkaar kunnen informeren via de social media als Facebook / Prikbord Vogel-

werkgroep Midden-Kennemerland over vogels, waarnemingen, vogelplekken, interessante vogel-links, video's, enz. Zo kunnen jullie samen kennis delen en wellicht een keer samen op pad gaan. We hopen jullie hier in de volgende Winterkoning meer over te kunnen vertellen. O ja, denken jullie nog aan 11 december? Tijd om de handen uit de mouwen te steken, want er kunnen weer nestkastjes, voedertafels, voederautomaten, enz. getimmerd worden! Wil je iets anders? Neem dan gerust je tekening mee.

Excursie: Het onder water gezette weiland bij Marquette.

Niels Lute

Op 11 september gingen we op excursie naar de ondergelopen bollenvelden om Steltlopers te spotten. Maar we kregen te horen dat het een beetje te ver weg lag. Dus gingen we richting de weilanden bij Marquette. Onderweg stond een huis waar de huiszwaluwen leefden. We zagen zeker wel 10 nesten onder de dakrand hangen. De huiszwaluwen bleven af en aan vliegen naar hun nesten. Het leek er best op dat ze nog jongen hadden, maar dat kan nu niet meer. Verderop zetten we de telescoop neer bij een weiland en zagen verschillende soorten meeuwen: Kleine Mantelmeeuwen, Kokmeeuwen, Stormmeeuwen en een paar Zilvermeeuwen. We fietsten weer een stukje door en we stopten omdat we een Blauwe Reiger een mol zagen eten. In een paar seconden was 'de dode mol' in het lichaam van de Reiger verdwenen. Na een kwartier gingen we verder naar het onder water gezette land dat eruit zag als een meertje. Daar zagen we tussen een massa Wilde Eenden een Aalscholver zijn vleugels drogen. Niet ver daar vandaan ging een Meerkoetje te water. Verder zagen we daar een Krakeend en dichtbij een Smient. Tussen het hoge gras konden we nog net een stukje van een Wintertaling zien. Aan de rechterkant van het meertje stond een Nijlgans in een aparte houding. Het leek alsof hij zijn vleugels aan het drogen was, maar tegelijkertijd leek het alsof hij iets mantelde (iets afdekken met de vleugels). Opeens vlogen alle vogels op. We keken weer en zagen een vrouwtje Bruine Kiekendief. Tussen de vliegende Kievieten zagen we een paar Spreeuwen. Het was een heel spektakel. Nadat we alles daar hadden bekeken, gingen we een stukje verder rijden richting het bos van Marquette. Daar zagen we in een bessenboompje een paartje Koolmezen.

We fietsten een stukje verder en we hoorden het schorre geschreeuw van een Vlaamse Gaai. Niet lang daarna zagen we hem een boomtop invliegen. Kort voordat de excursie was afgelopen hoorden we een Tjiftjaf

zingen in een boomtop. Toen was het tijd om weer terug te fietsen naar het NS-Station. Eenmaal aangekomen, stonden de ouders te wachten op ons. En dat was het einde van weer een geslaagde excursie.

We zagen: Huiszwaluw, Huismus, Knobbelzwaan, Wilde eend, Waterhoen, Kleine Mantelmeeuw, Kokmeeuw, Stormmeeuw, Zilvermeeuw, Meerkoet, Kauw, Kraai, Blauwe Reiger, Aalscholver, Krakeend, Smient, Wintertaling, Ekster, Grauwe Gans, Nijlgans, Kievit, Spreeuw, Houtduif, Bruine Kiekendief, Koolmees, Gaai, Merel en Tjiftjaf.

Vogeltrekeexcursie

Henk van der Leest

De najaarsexcursies staan altijd in het teken van de vogeltrek. In oktober de vogeltrekeexcursie en in november de excursie naar de Vinkenbaan. Op zondagmorgen 9 oktober moesten de deelnemers aan de vogeltrekeexcursie vroeg opstaan. De excursieleiders Hans Stapersma en Huub Hunecker verzamelden om half negen met 4 deelnemers op het Strand-

plateau bij Castricum aan Zee om naar de vogeltrek te kijken. Het is altijd spannend wat er gaat gebeuren. Deze keer was het een supergoede vogeltrekkochtend. Er werden meer dan 30.000 Vink/Keep geteld. Andere soorten waren Sijs, Graspieper, Kneu, Spreeuw, Veldleeuwerik, 2 Grote Lijsters en 2 Sperwers.

Vinkenbaanexcursie

Henk van der Leest

Voor de excursie naar de Vinkenbaan meldden zich maar liefst 8 deelnemers. De verwachtingen waren hoog gespannen. Vaak worden er als de jongeren op bezoek komen bij de Vinkenbaan leuke soorten gevangen. Hoe zou dat deze keer gaan? De leukste soorten waren deze keer een Vuurgoudhaantje en een Kleine Barmsijs. Leuk om deze vogeltjes van zo dichtbij te kunnen zien. Richard liet zien hoe je aan de stippen op de vleugels kunt zien of een Roodborstje een jong van dit jaar is of een ouder exemplaar. Roodborstjes die dit jaar uit het ei gekropen zijn hebben stippen op hun vleugels; na de volgende rui zijn die verdwenen. Andere soorten die vandaag geringd werden waren Tijftjaf, Koolmees, Pimpelmees, Merel en Winterkoning. Op de baan hebben sommigen ook nog het mannetje Goudvink gezien dat door Leo werd ontdekt. Op het eind van de excursie maakten de vinkers nog een mooie slag met de slagnetten. Vijf wel hele vreemde vogels werden in één slag gevangen. Kijk maar op het filmpje <http://www.youtube.com/watch?v=6Uuwy-meliQ>. Herkennen jullie deze rare vogels? Na de ringers te hebben bedankt voor de ontvangst en de uitleg fietsten we tegen 12 uur weer naar station Castricum.

Overzicht van de komende jongeren-excursies tot april 2012:

Datum	Excursieleiders	Onderwerp
Vrijdagavond 6, 13, 20, 27 januari	Jan Baart, Henk v.d. Leest, Arend de Jong	Bosuilen 2 publieksexcursies vrijdagavond 6 en 13 januari en 2 excursies speciaal voor 'onze' groep op vrijdagavond 20 en 27 januari
12 februari	Cees Baart Jan Castricum	Vogels schetsen, tekenen
11 maart	Henk v.d. Leest Jos Vroege	Roofvogels

Vogelbladen

Rien Burger

De Kleine Alk, nr 3, 2011 (VWG Alkmaar e.o.)

-Dook Vlucht vervolgt zijn ervaringen met de roofvogels in het duingebied van Egmond aan Zee tot Camperduin met een verhaal over de Sperwer in de periode van 1982 t/m 2010. Het aantal territoria van deze roofvogel is van gemiddeld 7 rond de eeuwwisseling gedaald tot 2 in 2010. Als prooi worden vooral lijsterachtigen, mezen en vinken gevangen. De daling en het feit dat de Sperwer steeds meer een verborgen leefwijze kiest, wijst erop dat ook deze roofvogel te "lijden" heeft van die andere grotere roofvogel: de Havik.

Tussen Dijk en Duin, nr 3, 2011

-Landschap Noord-Holland doet al enige tijd onderzoek in het IJperveld naar de Roerdomp. Men heeft vorig jaar 6 exemplaren uitgerust met zenders. Uit de resultaten is gebleken dat deze vogel niet zo'n echte standvogel is, zoals altijd gedacht werd. Sommigen trekken ook ver weg. Eén vogel vloog zelfs naar Gambia in West-Afrika. Meer uitvoerige gegevens zijn te vinden op de website: www.roerdomp.info en op Youtube.

-Bij onderzoek van grote meeuwen door Kees Camphuysen op Texel werd ontdekt dat een zwaar met olie besmeurde Kleine Mantelmeeuw zich in enkele weken wist te reinigen. Deze meeuw kon zelfs succesvol eieren uitbroeden.

-Langs de Amstel in onder anderen polder De Ronde Hoep en de Bovenkerkerpolder is bij nader onderzoek gebleken dat zich toch Steenuilen in het gebied ophouden. In samenwerking met de boeren heeft men de leefomstandigheden van dit uiltje verbeterd door schuilplaatsen te maken, verloren hoekjes te creëren, wilgen te planten, takkenrillen aan te leggen, enz.

Fitis, nr 3, 2011 (VWG Zuid-Kennemerland)

-Jaarlijks worden op het Forteiland in IJmuiden o.a. adulte Zilvermeeuwen geringd. Hierbij krijgen ze niet alleen een metalen ring maar ook een kleurring. Deze ringen zijn groen en hebben 4 witte letters met een punt tussen de eerste en tweede letter. Bij aantreffen van een meeuw met zo'n ring wordt verzocht dit door te geven aan: [Kees Camphuysen@nios.nl](mailto:Kees.Camphuysen@nios.nl)

Het Vogeljaar, nr 3, 2011

-In een speciaal themanummer over de Boerenzwaluw wordt verteld over de nestelhulp die de VWG Gooi & Omstreken verricht door het aanbrengen van nestkasten onder bruggen en steigers in het Vechtplassengebied en de Eempolder.

Men is jaren bezig geweest met het vinden van de goede vorm en de goede locatie van de nestkasten. Het meeste succes werd verkregen met half open kasten op plaatsen die beschut waren tegen regen en wind. Ook over bijzondere plaatsen waar Boerenzwaluwen nestelen worden aparte verhalen verteld. Zo heeft een familie in Surhuisterveen al jaren in de huiskamer een paartje dat ieder jaar terugkomt en ook is er een familie die een paartje in de slaapkamer gastvrijheid verleent.

Sovon nieuws, nr 3, 2011

-Uit de waarden van de broedvogelindex van 2010 blijkt dat de volgende soorten t.o.v. 2009 in aantal zijn toegenomen (percentage tussen haakjes) Grauwe Gans (+64), Putter (+33), Nijlgans (+25), Blauwborst (+23), Zwartkop (+7), Grasmus (+6). Dalers zijn o.a.: Zomertaling (-42), Boomvalk (-33), Torenavalk (-19), Ringmus (-17), Grote Lijster (-16). Verrassend was dat de langeafstandtrekkers (Afrikatrekkers) het in 2010 goed deden. De Fluiter vertoonde zelfs een stijging van 246%. Maar ook soorten zoals Boerenzwaluw, Braamsluiper, Grauwe Vliegenvanger, Kleine Karekiet en Zwarte Roodstaart deden het goed. Zelfs notoire dalers zoals Gekraagde Roodstaart, Snor, Nachtegaal en Tuinfluiter hadden een goed jaar. Ronduit slecht verging het soorten zoals Wielewaal, Zomertortel, Boomvalk en Zomertaling. Bij de watervogels werden aanzienlijke dalingen vastgesteld, zoals bij: Waterhoen (-40), Wateral (-28), Dodaars (-25) en Fuut (-13). Mogelijk zijn de strenge winters van 2008/2009 en 2009/2010 daar debet aan. Het wintereffect is vrijwel zeker opgetreden bij soorten als Roodborst (-19), Winterkoning (-19), Boomkruiper (-7) en Groene Specht (-6).

WAARNEMINGEN IN HET WERKGEBIED

Leo Heemskerk

Dit waarnemingen overzicht beslaat de periode van 1 juli t/m 30 september 2011. Het is kleine selectie van leuke waarnemingen uit het waarneming.nl archief en trektellen.nl. Alle waarnemingen zijn te lezen op waarneming.nl en trektellen.nl. Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekende. Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht, mail dan naar leo@heemdijk.demon.nl of bel me op 0251-655222.

Roodkeelduiker

22 Sep. 4 ex. IJmuiden - Pieren/Noordzee (hoofdgebied) Jeroen Brandjes

29 Sep. 4 ex. IJmuiden - Pieren/Noordzee (hoofdgebied) Marten Schmitz

Parelduiker

30 Sep. 1 ex. Castricum - Strand/Noordzee Willem Olbers Vanuit bootje ca. 4km uit de kust. Kwam dichtbij langs vliegen. Ik keek zo op zijn rug.

Roodhalsfuut

11 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Tello Neckheim

Georde Fuut

16 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Mark Res

18 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg

19 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Willem Olbers

Noordse Stormvogel

29 Aug. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Mark Res Vogel maakte verzwakte indruk, zwom in de branding en leek doorweekt.

7 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Vincent van der Spek

Grauwe Pijlstormvogel

7 Sep. 1 ex. Castricum - Strand/Noordzee Vincent v/d Spek, Mark Res

8 Sep. 1 ex. Zeetrek Gerard Kenter & Willem Olbers

8 Sep. 5 ex. Castricum - Strand/Noordzee Vincent v/d Spek 1 heel dichtbij

8 Sep. 14 ex. Castricum - Strand/Noordzee Mark Res Tussen 7:30-12:00u

13 Sep. 1 ex. NHD - Hazenduin Willem Olbers

Noordse Pijlstormvogel

7 Sep. 19 ex. NHD - Hazenduin Mark Res "Tussen 7:40-13:10. 16 Z, 3 N"

7 Sep. 5 ex. Castricum - Strand / Noordzee Vincent van der Spek

8 Sep. 2 ex. Castricum - Strand / Noordzee Vincent van der Spek dichtbij

8 Sep. 2 ex. NHD - Hazenduin Willem Olbers

8 Sep. 9 ex. Castricum - Strand / Noordzee Mark Res 8 zuid en 1 Noord"

Vale Pijlstormvogel

16 Juli 1 ex. IJmuiden - Noordpier Jan Willem Dekker determinatie op donkere oksel, bruine anaalstreek en afwezigheid van witte inbochting achter de vleugel

7 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Vincent v/d Spek "Doorgebeld aan Katwijk en Scheveningen, waar resp. een uur en ander-half uur later ook een ex. werd gezien. Afstand: 500 m, helaas maar kort gezien (3x boven golfdalen, 1x iets langer; wel boven-/onderzijde zichtbaar)

Vaal Stormvogeltje

8 Sep. 1 ex. Egmond aan Zee - strand en zee Gerard Kenter Net achter de branding vliëgend.

Jan-van-gent

Verschillende exemplaren vlogen op zee langs. Op 29 Aug. telde Lonnie Bregman 28 exemplaren in een dik uur tijd.

Grote Zilverreiger

6 Aug. 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Hans Schekkerman
17 t/m eind september verbleef 1 exemplaar in het werkgebied. Op 25 september zag Hans Stapersma 4 ex. in de Limmerpolder (naar Z).

Purperreiger

2 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Leo Heemskerk Uit zee, boog af naar Z
20 Aug. 1 ex. Castricum polder Jeroen Breidenbach

Zwarte Ooievaar

Vanaf 1 Augustus werden we verwend met Zwarte Ooievaars. Een groep van 8 exemplaren streek toen in de avond neer langs de Zeeweg. De volgende dag werden de vogels verspreid gezien. Hierna werd 1 vogel tot 17 September bijna dagelijks ergens in het NHD gebied gezien. Meestal voor de hut de Winterkong of langs de Zeeweg.

Ooievaar

6 Juli 1 ex. NHD - Karpervijver Hans Stapersma 2 uur later nog tp, nu aan oostzijde van Heereweg
27 Aug. 1 ex. Heemskerk-Waterberging Noorderveld Hans Groot laag n Z
15 Sep. 2 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen Emil Kuijs

Lepelaar

Op 15 sept. vloog een groep van 55 ex. over zee op korte afstand van het strand (Jos Scholten). Dit is de grootste groep die gemeld werd. Gedurende de gehele periode werden individuen of groepjes gezien.

Grauwe Gans

12 Juli 425 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Hans Schekkerman 385ad 40juv
27 Aug. 410 ex. Heemskerk Noordbroekpolder Hans Schekkerman

Brandgans

12 Juli 388 ex. Castricum Hans Schekkerman 13 paren met 27 jongen + 335 losse ruiende adulten (inclusief terrein Duin en Bosch).

Rotgans

27 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Lonnie Bregman

Roodhalsgans

Vanaf 26 September werd er in de Vennewaterspolder (Heiloo) een Roodhalsgans in groepje Smienten gezien. De vogel was hier t/m 1 okt.

Mandarijneend

1 tot max. 6 exx. werden in deze periode door verschillende waarnemers gezien in de Karpervijver (Meertje van Vogelenzang).

Smient

28 Sep. 200 ex. Heiloo - Vennewaterspolder Ronald Sunnotel

Krooneend

Van 30-7 t/m 23-9 een man krooneend aanwezig op het Hoefijzermeer.

Topper

25 Juli 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman Poetsend tussen de kuifjes - een onverwachte verschijning op deze plek en datum. Fijn gevermiculeerde grijze rug, groene weerschijn op ronde kop. Was half uur later al niet meer te vinden.

Wespendief

Gedurende de hele periode werd er af en toe een Wespendief gezien in het NHD. De roofvogelwerkgroep heeft ook dit jaar de roofvogels in ons werkterrein geïnventariseerd.

Zwarte Wouw

Op 8-7 -2011 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Henk Levering Werd door grote groep meeuwen uitgeleide gedaan.

Blauwe Kiekendief

2 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Castricum Mark Res

30 Sep. 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Ronald Slingerland, Thea Spruijt

Visarend

28 Juli 1 ex. Castricum Hans Schekkerman Vrij laag over de huizen, even cirkelend, dan door.

18 Sep. 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Frank Valk

Smelleken

11 Sep. 1 ex. IJmuiden – Noordpier Bert Beekman

26 Sep. 1 ex. Heiloo - Sammerpolder Sander Schagen Had een pieper of kwikstaart te pakken en vloog ermee weg.

30 Sep. 2 ex. NHD - Vogelduin Mark Res

Boomvalk

Enkele exemplaren werden op meerdere dagen gezien. Opvallend groot aantal zijn de 14 exx. die trekteller Mark Res op 2 sept. werden geteld.

Slechtvalk

2 Juli 1 ex. NHD - Terrein Castricum Zat in de bosrand. Henk Levering en Jan Schermer.

4 Juli 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noordveld Ruud Altenburg

16 Juli 1 ex. NHD - Zuidernollen Hans Schekkerman

14 en 29 Sep. 1 ex. Castricumerpolder Guido Keijl

17 Sep. 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Jos Vroege

23 Sep. 1 ex. Castricum aan Zee Willem Olbers

Kwartel

12 Juli 2 ex. NHD - Zuidernollen Bram Ubels, Piet Admiraal ter plaatse/roepend

15 / 21 Augustus 1 ex. Limmen - Limmerpolder Richard Reijnders

Kluut

1 Juli 2 ex. NHD - Infiltratiegebied Hans Schekkerman

10 Juli 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Piet Admiraal

12 Juli 8 ex. Castricum - De Grootte Ven Hans Schekkerman 4ad 4juv

12 Juli 8 ex. Heemskerk-Waterb. Noorderveld H. Schekkerman 6ad 2 juv

Kleine Plevier

Werden gezien bij Heemskerk - Waterberging Noorderveld, Akersloot – Hempolder, NHD - Doornvlak Ronald Sunnotel

Bontbekplevier

25 Juli 1 ex. Castricum aan Zee Hans Schekkerman Broedend op nest met 3 eieren. Derde broedpoging dit jaar na twee vermoedelijk mislukte.

22 Aug. 10 ex. Heemskerk-Waterb.Noorderveld H. Schekkerman 9ad 1juv

Goudplevier

18 Sep. 1300 ex. Akersloot - Hempolder Henk van der Leest Aan het aantal moet niet te veel waarde worden gehecht. Er waren veel grote groepen in de lucht. Echt gigantisch. Ook nog een aantal op de grond. De lucht boven de Hempolder was vol met Goudplevieren. Niet te tellen.

28 Sep. 400 ex. Castricum - Plasjes N203 Marian van leeuwen

Zilverplevier

27 Sep. 2 ex. Castricum - Strand / Noordzee Lonnie Bregman

Drieteenstrandloper

15 Juli 17 ex. Wijk aan Zee - zeereep en strand Rene vd Waals

23 Juli 8 ex. IJmuiden - Noordpier Martijn & Annette

29 Aug. 1 ex. NHD - Terrein Castricum Lonnie Bregman

2 Sep. 3 ex. NHD - Vogelduin Lonnie Bregman Maakten eerst een rondje om de telpost en vlogen daarna het binnenland in.

Kleine Strandloper

Van 11 t/m 27 sept. werden af en toe 1 tot maximaal 4 kleine strandlopers waargenomen in Heemskerk - Waterberging Noorderveld Lonnie Bregman

Gestreepte Strandloper

24 Sep. 1 ex. Heemskerker Noordbroekpolder Ruud Altenburg Alleen in vlucht gezien maar herkend op basis van vliegbeeld en geluid. Vloog op of over terwijl ik het weiland aan het scannen was op een door Robert Stoker gemeld Bokje. Eerste indruk was een kleine Kempphaan. Vogel vloog aanvankelijk van me weg richting waterberging maar riep veelvuldig. Het geluid herinnerde in de verte aan Bijeneter. Gelukkig kwam de vogel tot

tweemaal terug, recht over mijn hoofd en continu roepend. Flinke strandloper met lichte buik en zeer duidelijk afgescheiden donkere borstband. Snavel kort en stuit met duidelijke middenstreep (Krombek dus met zekerheid uitgesloten). Uit beeld geraakt vliegend naar O. Later niet meer teruggevonden in plasjes langs de provinciale weg of waterberging.

Krombekstrandloper

21 Aug. 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Joost Heeremans, Ruud Altenburg

22 Aug. 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Hans Schekkerman

25 Sep. 3 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Joost Heeremans, Jos Vroege

Paarse Strandloper

Van af 2de week van september werden af en toe groepjes Paarse Strandlopers gemeld op de Noordpier

Kemphaan

Gedurende de hele periode werden kamphanen in ons werkgebied gezien. Hoofdzakelijk 1 in de Noordbroekpolder bij Heemskerk en bij De Grote Ven. Broedgevallen zijn helaas niet bekend. Op 14 augustus waren er zelfs 50 ex. aanwezig bij Heemskerk - Waterberging Noorderveld.

Bokje

24 Sep. 1 ex. Heemskerker Noordbroekpolder Robert Stoker

27 Sep. 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Willem Olbers Een vroege.

Regenwulp

6 Juli 2 ex. NHD - Vogelduin Cees de Vries

20 Juli 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Lonnie Bregman Aantal keer de roep gehoord.

18 Aug. 1 ex. Uitgeest Ruud Altenburg

29 Aug. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Willem Olbers

Zwarte Ruiter

11 Aug. 2 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Lonnie Bregman

3 Sep. 2 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

Vrijwel meteen weer door

Poelruiter

9 Juli 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Hans Schekkerman "Niet ver achter branding naar Zuid. Als Groenpoot maar kleiner en 'steltkluutachtig' silhouet met opvallend ver uitstekende poten en puntige vleugels. Snavel zichtbaar korter dan GP en recht.

Bosruiter

10 Juli 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg

15 Juli 1 ex. NHD - Middenweg / Vleuoseweg e.o. Luc Knijnsberg
17 Juli 2 ex. Castricum - De Groote Ven J. Vroege In een plasdras stukje
18 Juli 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Lonnie Bregman
27 Juli 1 ex. NHD - De Krim Marco Witte

Van af 6 t/m 3 september werden regelmatig bosruiters gemeld bij Heemskerk - Waterberging Noorderveld

Middelste Jager

7 Sep. 3 ex. NHD - Hazenduin Mark Res 1 donkere fase juv vogel korstondig in de branding.

8 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Mark Res, Willem Olbers

Kleine Jager

Van af half augustus werden Kliene Jagers langs vliegend in kleine aantallen gezien.

Kleinste Jager

8 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Hans Schekkerman "Vloog net te ver om details te zien, maar klein formaat en van Kleine Jager (ook aanw.) afwijkende bouw en vlucht: vleugels uniform slank (ook aan basis), uiteinde lichaam en staart lang en slank, met zichtbaar stevige borst keilde meer consistent met vrij korte, hoge boogjes en minder soepele vleugelslagen dan Kleine Jager."

Grote Jager

7 Sep. 2 ex. Castricum - Strand / Noordzee Vincent v/d Spek

8 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Vincent v/d Spek o/d horizon

Zwartkopmeeuw

Gedurende deze periode werden af en toe een soms twee vogels gezien in de Noordbroekpolder.

Dwergmeeuw

22 Sep. 2 ex. IJmuiden - Pieren / Noordzee (hoofdgebied) Jeroen Brandjes Adult en eerste kalenderjaar.

Vorkstaartmeeuw

28 Aug. 1 ex. NHD - Hazenduin Mark Res Achter de branding opvliegend met een Noordse dief.

7 Sep. 2 ex. NHD - Hazenduin Mark Res "De 1e kwam a/h begin v/d telling langs, de 2e een paar uur later. Beide net achter of einde branding.

Kokmeeuw

9 Juli 1 ex. Castricum Leo Heemskerk De bekende geringde Finse vogel

30 Aug. 1 ex. Uitgeest - Uitgeestermeer Jan Zorgdrager in Finland geringde kokmeeuw

Kleine Mantelmeeuw

30 Juli 25 ex. Heemskerker Noordbroekpolder Ruud Altenburg Waarvan

een met zender van Texel

24 Sep. 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Ruud Altenburg
Bekende Spaanse vogel van vorig jaar

Geelpootmeeuw

14 Aug. 2 ex. Heemskerker Noordbroekpolder Ruud Altenburg

9 Sep. 1 ex. Castricum aan Zee Jacques de Koning

Pontische Meeuw

19 Juli 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Willem Olbers Op het eilandje.

21 Juli 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Willem Olbers Nu op het eilandje
rechts van de hut.

Ross' Meeuw

10 Sep. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Hans Schekkerman Zat op
strand met gezin, met 8x kijker overzee te scannen toen op c 700m een
kleine meeuw/stern naar Z vloog op 5 m hoogte. Formaat visdief, maar
vleugels iets breder en iets minder puntig aan einde, doch langer en
puntiger dan van Dwergmeeuw.

Dwergstern

19 Aug. 3 ex. Castricum - Strand / Noordzee CS Roselaar In groep
Visdieven strak door naar zuid

Zwarte Stern

18 Aug. 3 ex. Castricum - Strand / Noordzee Mark Res zeetrek

11 Sep. 1 ex. IJmuiden - Pieren / Noordzee (hoofdgebied) Kees de Jager

Zeekoet

30 Juli 1 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 Leo Heemskerk

18 Aug. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Lonnie Bregman, Mark Res

19 Aug. 1 ex. Castricum - Strand / Noordzee Henny Wesselo

Alk

7 Sep. 1 ex. Cas. a/Z Leo Heemskerk Laag over de eerste branding n. N.

Zomertortel

15 Juli 2 ex. NHD - Terrein Egmond Mart van Zweeden

Halsbandparkiet

20 Juli 1 ex. Heemskerk Hans Groot

26 Juli 1 ex. Heemskerk Rienk Slings

2 Sep. 1 ex. Bakkum Guido Keijl Mogelijk meer exx. Alleen gehoord. Op
weg naar slaappleaats?

Grasparkiet

30 Sep. 1 ex. NHD – Ter. Cas. P. Admiraal "eerst tp, daarna vangst-apart"

Kerkuil

26 Juli 1 ex. Heemskerkerduin e.o. L. Bregman Keek me recht in de ogen

3 Sep. 1 ex. Heemskerkerduin e.o. Piet Admiraal

Bosuil

22 Aug. 1 ex. NHD - De Mient addy van overbeeke

8 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Castricum Leo Heemskerk

25 Sep. 1 ex. Castricum Leo Heemskerk Paar keer roepend. In Castricum!

27 Sep. 1 ex. NHD - Doornvlak Leo Heemskerk

Ransuil

9 Juli 1 ex. Heemskerk Lonnie Bregman Constant de bedelroep te horen vanaf de Tolweg.

17 Juli 1 ex. Heemskerk Lonnie Bregman Weer een(/het) bedelend jong.

30 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Ruud Altenburg

Velduil

Foto: Roelof de Beer

Velduil

21 Aug. 1 ex. Heemskerker Noordbroekpolder Mark Res

11 Sep. 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Leo Heemskerk , Ruud Altenburg

29 Sep. 2 ex. Wijk aan Zee - duinen en strand t.h.v. Reyndersweg Jan-Jaap Spaargaren, Roelof de Beer

30 Sep. 1 ex. IJmuiden - Pieren / Noordzee (hoofdgebiet) Arend de Jong

IJsvogel

Een twintigtal waarnemingen in deze periode op meerdere plekken.

Bijeneter

11 Juli 2 ex. NHD - Vogelduin Cees de Vries "Minimaal 2 overvliegend zuid. Een uur later 4 exx bij ringstation (na draaien geluid)"

Draaihals

21 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Cock Reijnders

2 ex. NHD - Zuidernollen Paul Ruiters

23 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Piet Admiraal Nieuwe handsoort!

2 Sep. 1 ex. NHD - Zuidernollen CS Roselaar

Kleine Bonte Specht

14 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen CS Roselaar zeer druk fouragerend tussen dunne twijgjes lage abelenstruikjes

18 Aug. 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Mark Res

14 Sep. 2 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings

Veldleeuwerik

16 Juli 2 ex. Castricum (gemeente) Henk v/d Leest "het hele voorjaar 1 zingend ex aanwezig in braakliggend bollenveld/klaverveld, nu 2 exx"

24 Sep. 1 ex. Heemskerk Noordbroekpolder Ruud Altenburg

Oeverwaluw

11 Juli 3 ex. NHD - Doornvlak Willem Olbers

18 Juli 1 ex. Heemskerk - Waterberging Noorderveld Lonnie Bregman

Grote Pieper

28 Sep. 1 ex. NHD - Zuidernollen Arnold Wijker in de buurt v/d vinkenbaan

29 Sep. 1 ex. Wijk aan Zee - duinen en strand t.h.v. Reyndersweg Jan-Jaap Spaargaren, Roelof de Beer

Roodkeelpieper

28 Sep. 1 ex. Wijk aan Zee - duinen en strand t.h.v. Reyndersweg Roelof de Beer eerst overvliegend, later vlak voor de noordpier opgestoten waarna de vogel doorvloog. Waarschijnlijk dezelfde.

Oeverpieper

28 Sep. 1 ex. NHD - Zuidernollen Arnold Wijker

Grote Gele Kwikstaart

11 Sep. 1 ex. NHD - Vogelduin Lonnie Bregman

23 Sep. 3 ex. NHD - Hazenduin Hans Schekkerman, Piet Admiraal

24 Sep. 1 ex. Castricummerpolder Henk Levering

26 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Castricum Rienk Slings

28 Sep. 5 ex. NHD - Zuidernollen Arnold Wijker

30 Sep. 2 ex. Wijk aan Zee - Vuurbaakduin e.o. Ruud Altenburg

Grote Gele Kwikstaart

Foto: Arnold Wijker

Zwarte Roodstaart

28 Aug. 2 ex. Egmond aan Zee Paul Jansen

Paapje

14 Aug. 1 ex. NHD - Hazenduin Jacos Jes

24 Aug. 1 ex. NHD - Doornvlak Piet Admiraal

27 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Willem Olbers

28 Aug. 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk en 1 ex. Zweefvliegveld J.Vroege

29 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Lonnie Bregman

4 Sep. 1 ex. Castricum (gemeente) Henk van der Leest

4 ex. NHD - Terrein Heemskerk Lonnie Bregman

5 ex. NHD - Terrein Heemskerk Piet Admiraal

5 Sep. 4 ex. NHD - Terrein Bakkum Cees de Vries

8 Sep. 4 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 Vincent van der Spek

17 Sep. 1 ex. NHD - Zuidernollen Jos Vroege

25 Sep. 2 ex. NHD - Zuidernollen Vinkenbaan Castricum

Krekelzanger

21 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen vangst Vinkenbaan Castricum

23 Aug. 1 ex. teruggevangen op Vrs Castricum.

Snor

6 Aug. 2 ex. NHD - Zuidernollen Hans Schekkerman

Waterrietzanger

6 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Hans Schekkerman

Bosrietzanger

5 Juli 1 ex. Uitgeest Lonnie Bregman Nog steeds volop zingend, (nog) geen partner kunnen vinden?

Spotvogel

15 Juli 1 ex. Velsen-Noord - Wijkeroogpark en Industrierrein Frank in den Bosch Luid en duidelijk te horen maar niet te zien

27 Juli 1 ex. Velsen-Noord - Wijkeroogpark en Industrierrein Frank in den Bosch

Sperwergrasmus

Totaal zijn er 5 onvolwassen Sperwergrasmussen gevangen op VRS Cas.

Bladkoning

28 Sep. 2 ex. Wijk aan Zee - Vuurbaakduin e.o. Roelof de Beer

7 vogels zijn er in de maand september gevangen op VRS Castricum

Fluiter

3 Juli 2 ex. NHD - Doornvlak J. Vroege Volwassen vogel + bedelend jong

Vuurgoudhaan

2 Sep. 3 ex. NHD - Zuidernollen CS Roselaar

4 Sep. 1 ex. Heemskerkerduin e.o. Piet Admiraal

9 Sep. 3 ex. NHD - Doornvlak Sander Schagen

Grauwe Vliegenvanger

5 Juli 1 ex. NHD - Terrein Bakkum JanWillem Griffioen

6 Juli 2 ex. NHD - De Krim Rienk Slings

17 Juli 1 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette Marian van Leeuwen

13 Aug. 1 ex. Heemskerk Joost Heeremans 2 nieuwe tuonsoorten in 10 minuten, bizar

23 Aug. 1 ex. NHD - Zuidernollen Piet Admiraal Nieuwe handsoort

30 Aug. 1 ex. Castricum Mark Res Vanuit lage struik jagend op insecten

15 Sep. 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Sander Schagen

Bonte Vliegenvanger

4 Sep. 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Jos Vroege

Boomklever

8 Juli 1 ex. NHD - Duin en Bosch Luc Knijnsberg

9 Juli 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Renie van der Werf

11 Juli 3 ex. Castricum - Zeeweg Willem Olbers Schreeuwend achter elkaar aan jagend en hoog. Ik kon niet zien of het adulte en/of juveniele waren. Vlogen later richting Karpervijver

1 Aug. 1 ex. NHD - Terrein Castricum Peter Lindenburg

26 Aug. 1 ex. Bakkum Hans Stapersma

4 Sep. 1 ex. NHD - Duin en Bosch Henk van der Leest, en 2 exx achter het hertenkamp

27 Sep. 1 ex. NHD - Duin en Bosch Luc Knijnsberg

Europese Kanarie

30 Sep. 1 ex. NHD - Vogelduin Mark Res Roepend naar zuid in gemengde groep kneutjes en vinken

Sijs

2 Juli 1 ex. NHD - Terrein Castricum Henk Levering

30 Sep. 2 ex. Wijk aan Zee - Vuurbaakduin e.o. Ruud Altenburg

Kleine Barmsijs

10 Sep. 5 ex. Heemskerk Piet Admiraal vlogen roepend over

23 Sep. 1 ex. NHD - Terrein Castricum Piet Admiraal

Kruisbek

25 Aug. 7 ex. NHD - Vogelkijkhut Winterkoning Herman vd Brand

9 Sep. 6 ex. NHD - Doornvlak S. Schagen Allen juv.; geen adulte erbij.

Appelvink

30 Juli 25 ex. NHD - Terrein Castricum H. Kuperus Een groep rondvliegend rondom deze plek maar ook in de buurt gezien. Zo te horen en te zien alleen appelvinken maar mogelijk ook andere vinkachtigen ertussen

IJsgors

30 Sep. 3 ex. NHD - Vogelduin Mark Res Om 10:00 uur 2 vogels overvliegend; eerder al eentje of misschien meer vogels gehoord.

Ortolaan

18 Sep. 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Sander Schagen Steeds roepend, roep leek het meest op ortolaan. Niet gezien.

LEZINGEN & EXCURSIES – 1ste kwartaal 2012

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. brandveiligheid max. 114 bezoekers voor de lezingen in bezoekerscentrum 'de Hoep'; vol is vol!

Zaterdag 14 jan: excursie Friese waddenkust (kans op Strandleeuwerik, Frater en Sneeuwgor).

Excursieleider: Arend de Jong.

Vertrek station Castricum: 7.30 uur; tot ca. 18.00 uur.

Woensdag 18 jan: dialezing over de natuur en de vogels van de Noord-Atlantische eilanden Fair Isle, Shetlands, Faeröer, Jan Mayen en Spitsbergen.

Spreker: Peter Zwitser.

PWN bezoekerscentrum aan de Zeeweg in Castricum; 20.00 uur.

Zwartkopmeeuw

Foto: Ruud Altenburg

Zondag 19 febr: excursie Vereenigde Harger en Pettemerpolder en evt. Wieringen/Wieringermeer (doelsoort Dwerggans).

Excursieleider: Sander Schagen.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

Dinsdag 28 febr: Dialezing over vogels van Spanje met nadruk op de vogeltrek over Tarifa.

Spreker: Hans Stapersma.

PWN bezoekerscentrum aan de Zeeweg in Castricum; 20.00 uur.

Donderdag 8 mrt: Bosuilenexcursie kasteel Marquette, Heemskerk.

Excursieleider: Arend de Jong.

Vertrek parkeerplaats bij Marquette; 20.00 uur; duur ca. een uur.

Zaterdag 17 maart: excursie Zuidpier, Kennemermeer, haven en sluizencomplex van IJmuiden.

Excursieleider: Jan Castricum.

Vertrek station Castricum: 7.30 uur; tot ca. 14.00 uur.

Zondag 1 april: Excursie Landje van Geijssel, Waverhoek, de Groene Jonker en eventueel het Landje van Gruiters.

Excursieleider: Arend de Jong.

Vertrek station Castricum; 7.30 uur; thuiskomst ca. 16.00 uur.

Zondag 15 april: Excursie Marquette en Waterberging Noorderveld.

Excursieleider: Peter Huijbrechts

Vertrek parkeerplaats Marquette: 7.00 uur; tot ca. 11.00 uur.

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

Di 24 april: Nachtegalenexcursie met Luc Knijnsberg.

Za 28 apr: Excursie 'Kinseldam' (o.a. voor Zwartkopmeeuwen).

Zo 6 mei: Excursie Amsterdamse Waterleidingduinen.

Za 12 mei: Auto/wandelexcursie. Texel.

Zo 20 mei: Excursie Oostvaardersplassen met Huub Huneker. (speciaal voor hen die niet mee gaan met de Elbeweekexc.)

20 - 26 mei: Weekexcursie Midden Elbe met Kees Roselaar, is volgeboekt.

Za 2 juni: Dagexcursie Tiengemeten (fietsen en wandelen) met Arend de Jong.

Kraanvogels

Foto: Hans Stapersma

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Dhr. M. Kuijl	Vroegeling 7	1964 KP Heemskerk
Dhr. J. Tonkes	Sluiseiland 66	1975 AC IJmuiden
Dhr. P. van Renen	't Kieftenland 92	1906 WH Limmen

Als nieuwe jeugdleden hebben zich opgegeven:

Xander Schoemaker	Bogerdlaan 36	1906 XS Limmen
Stef van Leeuwen	Hoefcamplaan 8	1851 XH Heiloo